

RAPORT O STANIE GMINY ZABÓR ZA ROK 2021

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Informacje ogólne	4
2.1. Charakterystyka Gminy	4
2.2. Ludność	4
2.3. Strategia rozwoju Gminy Zabór	5
2.4. Gminna Ewidencja Zabytków	5
2.5. Program opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz zapobiegania bezdomności zwierząt	5
2.6. Strategia rozwiązywania problemów społecznych	6
2.7. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii	6
2.8. Program wspierania rodziny	6
2.9. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie	6
2.10. Program profilaktyki raka szyjki macicy	7
2.11. Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Zabór	7
2.12. Program współpracy Gminy Zabór z organizacjami pozarządowymi	7
2.13. Program „Aktywni Zaborzanie 50+”	8
3. Realizacja uchwał rady gminy	9
4. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi	11
4.1. Współpraca międzynarodowa	11
4.2. Inne formy współdziałania	11
4.3. Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Między Odrą a Bobrem	12
4.4. Stowarzyszenie Odra dla Turystów	12
4.5. Zrzeszenie Gmin Województwa Lubuskiego	12
4.6. Zielonogórski Związek Powiatowo-Gminny	12
4.7. Stowarzyszenie Gmin Rzeczypospolitej Polskiej „Euroregion Sprewa-Nysa – Bóbr”	13
5. Finanse Gminy	13
5.1. Budżet Gminy	13
5.2. Dochody Gminy	13
5.3. Wydatki Gminy	15
5.4. Inwestycje	16
5.5. Fundusz Sołecki	18
5.6. Zadłużenie gminy	19

6. Ład przestrzenny	19
6.1. Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy.....	19
6.2. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	20
6.3. Decyzje o lokalizacji inwestycji celu publicznego	20
7. Mienie komunalne.....	20
7.1. Zasób Nieruchomości Gruntowych	20
7.2. Formy władania gruntami.....	21
7.4. Budynki i lokale.....	21
7.5. Gospodarka mieszkaniowa i lokalowa	22
7.6. Gospodarka wodno-ściekowa	23
7.6.1. Woda.....	23
7.6.2 Ścieki	24
7.7. Gospodarka Odpadami.....	24
7.8. Utrzymanie dróg.....	25
7.9. Oświetlenie drogowe.....	26
8. Pomoc społeczna.....	27
9. Oświata i Wychowanie	28
9.1. Wychowanie przedszkolne	28
9.2. Obowiązek szkolny	29
9.3. Kadra pedagogiczna.....	30
9.4. Stypendium Wójta.....	30
9.5. Dowozy do szkół.....	30
10. Opieka nad dziećmi w wieku do lat 3	31
11. Kultura.....	31
11.1. Gminna Biblioteka Publiczna w Zaborze	31
11.2. Inni organizatorzy przedsięwzięć kulturalnych.....	32
12. Sport, rekreacja i turystyka.....	33
13. Ochrona zdrowia.....	33
14. Bezpieczeństwo publiczne	34
14. Ochrona Przeciwpożarowa	36
15. Aktywność obywatelska	36
16. Zakończenie.....	37

1. Wprowadzenie

Szanowni Państwo!

Przedstawiam Państwu Raport o stanie Gminy Zabór za rok 2021. Dokument stanowi podsumowanie działalności Wójta Gminy Zabór, w szczególności realizację polityk, programów, strategii, uchwał rady gminy i innych przedsięwzięć podejmowanych w roku 2021.

Rok 2021, podobnie jak poprzedni, nie należał do najłatwiejszych, gdyż nasza wspólnota samorządowa funkcjonowała w trudnych warunkach epidemii wirusa SARS-CoV-2. Jednakże, pomimo tych trudności, udało się pozyskać środki zewnętrzne na realizację zadań inwestycyjnych i projektów społecznych służących poprawie jakości życia Mieszkańców naszej Gminy.

Raport, który Państwo otrzymujecie, został przygotowany przez pracowników Urzędu Gminy w Zaborze oraz pracowników jednostek organizacyjnych Gminy. Przy jego opracowaniu wykorzystano zgromadzone i sporządzone informacje oraz sprawozdania, odpowiadające zakresowi wskazanemu przez ustawodawcę.

Opracowanie, które Państwu przedstawiam może być doskonałym narzędziem dla wzmocnienia i rozwoju lokalnej demokracji, okazją do debaty o potrzebach i kierunkach rozwoju Gminy Zabór oraz o środkach i sposobach osiągnięcia zamierzonych celów. Dokument ten jest podsumowaniem naszej wspólnej pracy w roku 2021. Serdecznie zapraszam do lektury.

Wójt Gminy Zabór

/-/ Robert Sidoruk

2. Informacje ogólne

2.1. Charakterystyka Gminy

Gmina Zabór położona jest w zachodniej Polsce, w województwie lubuskim. Zajmuje powierzchnię 9 338 hektarów. Pod względem geograficznym zlokalizowana jest we wschodniej części makroregionu Wzniesień Zielonogórskich, w obrębie mezoregionu określanego jako Wał Zielonogórski. Stanowi on wzniesienie glaciektoniczne (spiętrzone przez nasuwający się lodowiec), zbudowane z zaburzonych skał trzeciorzędowych. W północnej i wschodniej części gminy płaska dolina rzeki Odry położona jest na wysokości od 52 do 60 m n.p.m. Z kolei rejon miejscowości Łaz, Przytok, Droszków, Miłsko, Dąbrowa położone są na łagodnie pagórkowatym terenie wznoszącym się na wysokość od 85 do 151 m n.p.m. Urozmaicone ukształtowanie terenu nie tylko podnosi walory estetyczne krajobrazu i sprzyja rozwojowi turystyki, ale wpływa też na atrakcyjność tego regionu np. pod kątem uprawy winorośli. Szczególnym zainteresowaniem cieszą się wśród lokalnych winiarzy południowe stoki na granicy miejscowości Łaz i Zabór, gdzie funkcjonuje Lubuskie Centrum Winiarstwa z największą w kraju - 35 hektarową winnicą.

Od zachodu gmina graniczy z głównym ośrodkiem gospodarczym i administracyjnym w południowej części województwa lubuskiego jakim jest Zielona Góra. Północną i wschodnią granicę gminy wyznacza rzeka Odra. Na jej drugim brzegu leżą tereny gmin Trzebiechów (w kierunku północnym) i Bojadła (w kierunku wschodnim). Od południa Gmina Zabór graniczy z gminą Otyń należącą do powiatu nowosolskiego. Z kronikarskiego obowiązku należy wspomnieć też o granicy z gminą Sulechów, której długość nie przekracza jednak 500 m. Z Zaboru do centrum Zielonej Góry jest nieco ponad 15 km, ale Droszków czy Przytok praktycznie przylegają do granic miasta (wytyczonych po ich rozszerzeniu z początkiem 2015 roku).

Silne powiązania gminy z miastem znajdują swój wyraz w licznych funkcjach jakie miasto pełni w stosunku do mieszkańców Gminy Zabór. Dotyczą one administracji, gospodarki, sfery społecznej, kultury, sportu, rekreacji i innych. W wielu wypadkach mieszkańcy Gminy Zabór znajdują zatrudnienie w zlokalizowanych na terenie miasta zakładach, biurach i punktach usługowych, ale także korzystają z placówek służby zdrowia, oświaty, obiektów sportowych czy sklepów i galerii. Zarówno bliska obecność Zielonej Góry, jak i położenie wzdłuż lewego brzegu rzeki Odry odgrywają szczególnie istotną rolę dla rozwoju gminy. Oddziaływanie tych dwóch elementów ma kluczowe znaczenie dla kształtowania uwarunkowań społeczno-gospodarczych, a w przypadku rzeki również warunków naturalnych.

2.2. Ludność

Na dzień 31 grudnia 2021r. liczba mieszkańców Gminy Zabór wynosiła 4.300 osób, w tym 2.183 kobiet i 2117 mężczyzn. Liczba mieszkańców z roku na rok rośnie i w porównaniu do roku 2020 zwiększyła się o 80 osób.

W 2021 roku w gminie przyrost naturalny był dodatni. Ogółem urodziło się 41 osób, w tym 16 dziewczynek i 25 chłopców. Zmarło 38 osób, w tym 19 kobiet i 23 mężczyzn. Liczbę mieszkańców z podziałem na poszczególne miejscowości na koniec 2020 i 2021 określa tabela Nr 1.

Tabela 1. Liczba mieszkańców z podziałem na poszczególne miejscowości na koniec 2020 i 2021 roku

I.p.	Miejscowość	Rok 2020	Rok 2021
1	Czarna	151	162
2	Dąbrowa	133	127
3	Droszków	1268	1348
4	Łaz	311	306
5	Wieloblota	70	67
6	Miłsko	352	340
7	Tarnawa	143	142
8	Mielno	18	18
9	Przytok	775	806
10	Przytoczki	1	1
11	Rajewo	9	10
12	Zabór	970	954
13	Proczki	19	19
	RAZEM	4220	4300

2.3.Strategia rozwoju Gminy Zabór

Strategia rozwoju Gminy Zabór na lata 2015-2023 została uchwalona uchwałą Rady Gminy Zabór nr XIII.84.2015 w dniu 16 grudnia 2015r. W Strategii.....określono m.in. 8 celów strategicznych. Dla każdego z celów strategicznych wyznaczono cele operacyjna, jakie stawia sobie Gmina Zabór w perspektywie roku 2023 oraz zidentyfikowano zadania, których realizacja pozwala na osiągnięcie założonych celów. Na potrzeby niniejszego raportu w opracowaniu wyszczególniono jedynie cele, które zostały osiągnięte w roku 2021. Wykaz zrealizowanych zadań zawiera tabela Nr 2.

Tabela 2. Wykaz celów i zadań zrealizowanych w roku 2021

L.p.	Określenie celu	Zrealizowane zadania
1	Cel 1.Wzmocnienie powiązań gospodarczych i społecznych z pobliskim ośrodkiem miejskim.	Realizacja wspólnych zadań jako członek Lubuskiego Trójmiasta. Wspólna organizacja publicznego transportu zbiorowego w ramach Związku Komunikacji Powiatowej.
2	Cel 5. Poprawa dostępności do podstawowych usług publicznych poprzez rozbudowę i modernizację ogólnodostępnej infrastruktury.	Wykaz zadań zrealizowanych w ramach: modernizacji, budowy i przebudowy infrastruktury drogowej, gospodarki wodno-ściekowej, określono w części 5.Finanse gminy, w dziale 5.4 Inwestycje
3	Cel 6.Podniesienie poziomu życia mieszkańców poprzez wzrost ilości świadczonych usług publicznych i poprawę jakości tych usług.	Budowa siłowni zewnętrznych w miejscowości Czarna i Dąbrowa. Budowa placu zabaw przy świetlicy wiejskiej w m. Droszków. Rozpoczęcie budowy świetlicy wiejskiej w miejscowości Przytok oraz przebudowy i rozbudowy Gminnej Biblioteki Publicznej w Zaborze. Modernizacja świetlicy wiejskiej w Milsku
4	Cel 7. Wzmocnienie lokalnych więzi społecznych i poczucia przynależności do gminy.	Organizację imprez społeczno-kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych przez organizację pozarządowe, sołectwa określono w dziale 11. Kultura i dziale 16. Aktywność obywatelska
5	Cel 8.Utrzymanie wysokiej czystości środowiska naturalnego gminy i ład u przestrzennego jej terenów, na poziomie budującym atrakcyjność osadniczą i turystyczną	W ramach posiadanych możliwości finansowych i kadrowych a także z wykorzystaniem usług zewnętrznych gmina realizowała na bieżąco zadania w zakresie utrzymania czystości i porządku terenów zieleni na terenie gminy.

2.4. Gminna Ewidencja Zabytków

Pomimo iż Gmina nie posiada Programu ochrony zabytków, zadania w zakresie ich ochrony realizuje poprzez Gminną Ewidencję Zabytków. Obowiązek prowadzenia ewidencji wynika z ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Gminna ewidencja zabytków na terenie Gminy Zabór została przyjęta Zarządzeniem NR 0050.75.2015 Wójta Gminy Zabór z dnia 29 grudnia 2015 r. Ewidencja jest prowadzona w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomości z terenu gminy, w której ujęte są: zabytki nieruchome wpisane do rejestru, zabytki nieruchome znajdujące się w ewidencji zabytków, obszary ruralistyczne, stanowiska archeologiczne, aleje drzew. Z uwagi na obszerność materiału, z gminną ewidencją zabytków można zapoznać się w urzędzie gminy na stanowisku ds. infrastruktury technicznej.

Obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków są uwzględniane przy sporządzaniu zmian studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, przy opracowaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy.

2.5.Program opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz zapobiegania bezdomności zwierząt

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Zabór na rok 2021 został uchwalony w dniu 23 września 2021 roku uchwałą Rady Gminy Zabór Nr XXXI.205.2021.

Na realizację Programu opieki nad bezdomnymi zwierzętami w 2021 roku wydano środki w łącznej wysokości 54 661,16 zł. Środki te przeznaczono na leczenie zwierząt (zakup leków, usługi weterynaryjne), rekompensatę za adopcje psów, opłatę roczną za gotowość przyjęcia zwierząt do schroniska, zakup karmy i akcesoriów zwierzęcych, rozbudowę punktu czasowego pobytu zwierząt (ogrodzenie, kojce), zapewnienie miejsca zwierzętom gospodarskim w gospodarstwie rolnym.

2.6. Strategia rozwiązywania problemów społecznych

Strategia rozwiązywania problemów społecznych została uchwalona w dniu 29 grudnia 2017r. Uchwałą Nr XXIX.214.2017 Rady Gminy Zabór w celu zapobiegania marginalizacji i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz doprowadzenia do usamodzielnienia osób, rodzin, grup społecznych, społeczności lokalnych oraz wyposażenie w narzędzia umożliwiające samodzielne radzenie sobie z problemami i potrzebami. Ważne jest zapewnienie bezrobotnym pracy w różnych formach: roboty publiczne, prace interwencyjne, społeczno-użyteczne. Konieczne jest wyrównywanie szans różnych grup społecznych w tym osób niepełnosprawnych, kobiet, ludzi młodych i długotrwale bezrobotnych. Realizacja strategii jest uzależniona od stopnia zaangażowania w sprawy rozwiązywania problemów społecznych władz Gminy, społeczności lokalnej, instytucji gminnych i powiatowych oraz organizacji pozarządowych. W roku 2021 cele określone w Strategii realizowano w następujących obszarach: 1) pomoc społeczna, polityka prorodzinna oraz jakość zamieszkiwania; 2) rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii, zapobieganie przemoc domowej; 3) edukacja publiczna; 4) ochrona zdrowia.

2.7. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Zabór jest podejmowany corocznie, na rok 2021 został przyjęty uchwałą nr XXIII.158.2020 Rady Gminy Zabór z dnia 18 grudnia 2020r. Celem programu jest zmniejszenie zjawiska alkoholizmu, występowania narkomanii oraz zapobieganie spożywaniu alkoholu i używania innych substancji psychoaktywnych przez dzieci, młodzież, zwiększenie pomocy osobom uzależnionym, rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkotykowe oraz przemoc.

W ramach Programu działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA), której zadaniem jest zobowiązanie zgłoszonych osób do podjęcia leczenia odwykowego. Komisja opiniuje zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz przeprowadza kontrole w punktach sprzedaży, przeprowadza także rozmowy z osobami nadużywającymi alkoholu w celu motywowania ich do leczenia oraz z członkami rodzin borykającymi się z problemami alkoholowymi swoich bliskich.

W roku 2021 realizowano programy terapeutyczne i edukacyjne dla osób uzależnionych oraz sprawców przemy domowej organizowane przez PCPR w Zielonej Górze. Motywowano do uczestnictwa w terapii uzależnień prowadzonej przez Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia lub Lubuski Ośrodek Profilaktyki Terapii Uzależnień i Współuzależnienia. Działał Punkt Konsultacyjny w Droszkowie, następnie również w Zaborze. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zajmowała się realizacją zadań związanych z zobowiązaniem do podjęcia leczenia odwykowego. Oferowana i polecana była również pomoc psychoterapeutyczna i psychologiczna na terenie gminy Zabór. Funkcjonowały trzy placówki wsparcia dziennego, w Zaborze, Przytoku oraz Droszkowie. Na realizację Programu Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2021 wydatkowano z budżetu gminy kwotę 73 500,67 zł.

2.8. Program wspierania rodziny

Program wspierania rodziny został uchwalony 16 grudnia 2019r. na lata 2020-2022, w celu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w procesie przywracania zdolności rodziny do prawidłowego funkcjonowania w szczególności poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. W roku 2021 do sądu na bieżąco w razie potrzeby były składane wnioski o wgląd w sytuację rodzin. Zarówno do prokuratury jak i do sądu przekazywano na bieżąco opinie odnośnie sytuacji w rodzinach problemowych lub objętych nadzorem kuratora sądowego. W ramach programu opieką asystenta rodziny objęto 10 rodzin dysfunkcyjnych. Z rodzinami pracował asystent rodziny.

2.9. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ofiar Przemocy w rodzinie na lata 2018-2022 uchwalony uchwałą nr XXVIII.209.2017 Rady Gminy Zabór w dniu 16 listopada 2017r. w celu przeciwdziałania i zmniejszenia zjawiska

przemocy w rodzinie, zapewnienia ochrony jej ofiarom oraz skutecznego oddziaływania na jej sprawców. Program realizowany jest przez zespół Interdyscyplinarny, którego zadaniem jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Zespół odbywał spotkania, podczas których omawiał sytuacje występowania przemocy domowej w środowiskach objętych dozorem kuratora, w których potencjalnie mogła występować przemoc. Podejmował decyzje i wypracowywał koncepcje przeciwdziałania przemocy i niwelowania jej skutków.

Łącznie w 2021r. wszczęto procedurę Niebieskiej Karty wobec 15 rodzin. Objęto pomocą grup roboczych w związku z przemocą domową 12 rodzin. Zakończono 6 procedur Niebieskich Kart. Utworzono 9 grup roboczych, łącznie odbyło się 20 posiedzeń w tych grupach, złożono 4 doniesienia do prokuratury o popełnieniu przestępstwa z art. 207 kodeksu karnego w sprawie znęcania się fizycznego bądź psychicznego nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny. Jedna osoba brała udział w programie psychologicznym dla sprawców przemocy.

2.10. Program profilaktyki raka szyjki macicy

Program realizowany jest od 2009r. w celu zapobiegania zachorowalności na raka szyjki macicy wśród dziewcząt, mieszkanki gminy, w danym roku kończących 13 lat. W 2021 roku program objął dwa roczniki dziewczynek: 2007 oraz 2008 rok urodzenia, ponieważ w 2020 roku szczepienia nie odbyły się ze względu na brak szczepionek na rynku. Do programu rodzice zgłosili 18 dziewcząt. Zaszczepiono 16 dziewcząt pierwszą dawką, druga dawka przewidziana została na 2022r. Dwoje rodziców, spośród 18 zgłoszonych nie poddało dzieci zaszczepieniu, pomimo wypełnienia karty deklaracyjnej. Z uwagi na ten fakt, w roku 2022 zostały zgłoszone do szczepienia dwie osoby z listy rezerwowej (tj. spośród osób zgłoszonych po wyznaczonym terminie). Na realizację tego zadania wydatkowano kwotę 4640 zł.

2.11. Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Zabór

Wieloletni programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy na lata 2019-2023 uchwalono uchwałą Nr VI.26.2019 Rady Gminy Zabór w dniu 28 marca 2019 r. Program został opracowany zgodnie z ustawą z dnia 21 czerwca 2001r. o ochronie praw lokatorów mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego. Zakres rzeczowy Programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Zabór w roku 2021 w stosunku do roku 2020 nie uległ zmianie.

2.12. Program współpracy Gminy Zabór z organizacjami pozarządowymi

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi na rok 2021 uchwalono uchwałą Nr XXII.150.2020 Rady Gminy Zabór z dnia 16 listopada 2020 r. Na realizację programu w roku 2021 zaplanowano środki w łącznej wysokości 127 000,00 zł, o 1 500 zł więcej w stosunku do roku 2020. Ze środków zaplanowanych w roku 2021 skorzystało 15 organizacji pozarządowych: Gminny Klub Piłki Nożnej Liwno, Lubuskie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, PZW Zabór, Stowarzyszenie Miłośników Czarnej, Stowarzyszenie Miłośników Droszkowa, Koło Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Zaborze, Stowarzyszenie Za borem, Fundacja Pro Arte VIVO, Apis Fundacja, Klub Ju-Jitsu „TORA”, Koło Gospodyń Wiejskich w Zaborze, Koło Gospodyń Wiejskich w Czarnej, Stowarzyszenie Wokół Kultury, Stowarzyszenie „Pasja w drewnie”, Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych Gminy Zabór. Z powodu ograniczeń spowodowanych Koronawirusem kwota zaplanowana na realizację programu nie została wydatkowana w całości. Zakresy zadań oraz kwoty przeznaczone na ich realizację przedstawia tabela Nr 3.

Tabela 3. Zakresów zadań i wartości przeznaczonych na ich realizację przez organizacje w 2021

Lp.	Zakresy zadań priorytetowych	Uszczegółowienie zakresu zadań priorytetowych	Przeznaczona kwota w zł
1	Wspieranie i upowszechniania kultury fizycznej i sportu	1) Prowadzenie rozgrywek piłkarskich dla młodzieży i osób dorosłych	16 000
		2) Prowadzenie zajęć piłkarskich drużyny Juniorów	16 000
		3) Organizacja zawodów wędkarskich z okazji Dnia dziecka w Zaborze	1 750
		4) Organizacja PÓLMARATONU w Przytoku	5 000
		5) Organizacja obozów i udział w turniejach z zakresu Ju-Jitsu	7 409
2	Ekologia i ochrona zwierząt	1) Organizacja edukacji ekologicznej	3 000

	oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego	2) Organizacja akcji ekologicznych w miejscowości Droszków	1 500
		3) Organizacja akcji ekologicznych w miejscowości Czarna	500
4	Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym	1) Organizacja czasu wolnego seniorom z Gminy Zabór	5 967,69
		2) Organizacja czasu wolnego seniorom w miejscowości Droszków	2 500
		3) Organizacja czasu wolnego seniorom w miejscowości Czarna	2 000
5	Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych	1) Organizacja czasu wolnego osobom niepełnosprawnym	1 750
6	Kultura, sztuka i ochrona dziedzictwa narodowego	1) Organizacja koncertów muzyki dawnej	3 500
		2) Wsparcie organizacji konkursu Piosenki Poetyckiej	3 000
		3) Organizacja teatralnych przedstawień plenerowych w Droszkowie	4 000
		4) Organizacja koncertów poezji śpiewanej	4 000
		5) Wsparcie II Gminnego Pleneru Rzeźbiarskiego w Czarnej	1 700
		6) Wsparcie plenerów malarsko-rzeźbiarskich w Droszkowie	1 700
		7) Wsparcie organizacji warsztatów wokalnych i koncertów muzycznych	6 000
		8) Udział w festiwalach teatralnych	1 000
		9) Rozwijanie zainteresowania kulturą wyższą przez dzieci	2 000
7	Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych	1) Organizacja warsztatów międzypokoleniowych	2 000
		2) Organizacja przedsięwzięć mających na celu kultywowanie tradycji	2 000
8	Turystyka i krajoznawstwo	1) Turystyka regionalna	4 200
		2) Wspieranie przedsięwzięć turystycznych	7 500
9	Działalność wspomagająca rozwój techniki, wynalazczości i innowacyjności oraz rozpowszechnianie nowych rozwiązań technicznych w praktyce gospodarczej	1) Organizacja warsztatów komputerowych dla dzieci i młodzieży	6 000
10	Działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży	1) Organizacja warsztatów w plukaniu złota	3 000
11	Przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym	1) Organizacja zimowego wypoczynku dla dzieci z Gminy Zabór	2 500
		2) Organizacja letniego wypoczynku dla dzieci z Gminy Zabór	2 500
		3) Edukacja, turystyka i kultura w Gminie Zabór	2 500
		4) Organizacja zajęć rozwijających zainteresowania uczniów	2 000
RAZEM			124 476,69

2.13. Program „Aktywni Zaborzanie 50+”

Program „Aktywni Zaborzanie 50+” został uchwalony 27 września 2019r. Uchwałą Nr X.63.2019 Rady Gminy Zabór. Program adresowany jest do osób, które ukończyły 50 rok życia, zamieszkałych na terenie Gminy Zabór i ma na celu zwiększenie dostępności do różnego rodzaju usług i dóbr, wspieranie i wzmacnianie aktywności społecznej oraz poprawę jakości życia.

Potwierdzeniem uczestnictwa w Programie jest posiadanie Karty „Zaborzanka 50+” uprawniającej do korzystania ze stałych, tymczasowych, świątecznych lub okazjonalnych zniżek oferowanych przez podmioty biorące udział w Programie. W roku 2020 takich kart wydano 86 natomiast w roku 2021, z uwagi na trwającą pandemię, wydano tylko 10 kart.

3. Realizacja uchwał rady gminy

W roku 2021 Rada Gminy Zabór podjęła 66 uchwały, z czego 23 stanowiły przepisy prawa miejscowego i podlegały publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego. Zestawienie szczegółowe realizacji uchwał Rady Gminy Zabór podjętych w 2021r. przedstawia tabela Nr 4.

Tabela 4. Szczegółowe zestawienie realizacji uchwał Rady Gminy w Zaborze podjętych w 2021r.

Lp.	Nr uchwały data podjęcia	Uchwały w sprawach	Informacja o stanie realizacji
1.	XXIV.169.2021 12.02.2021r.	Uchwalenia planu pracy Rady Gminy Zabór na rok 2021	Zrealizowano
2.	XXIV.170.2021 12.02.2021r.	Zmiany uchwały budżetowej Gminy Zabór na rok 2021	Zrealizowano
3.	XXIV.171.2021 12.02.2021r.	Zaciągnięcia kredytu długoterminowego	Zrealizowano
4.	XXIV.172.2021 12.02.2022r.	Udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Zielonogórskiemu	Zrealizowano
5.	XXIV.173.2021 12.02.2021r.	Przystąpienia Gminy Zabór do Stowarzyszenia „Lubuskie Trójmiasto” oraz przyjęcia jego Statutu	Zrealizowano
6.	XXV.174.2021 25.03.2021r.	Udzielenia pomocy finansowej dla Województwa Lubuskiego	Zrealizowano
7.	XXV.175.2021 25.03.2021r.	Zmiany uchwały budżetowej Gminy Zabór na rok 2021	Zrealizowano
8.	XXV.176.2021 25.03.2021r.	Zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Zabór na lata 2021/2031	Zrealizowano
9.	XXV.177.2021 25.03.2021r.	Zwolnienia i zwrotu części opłaty pobranej od przedsiębiorców za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży na terenie Gminy Zabór za rok 2021	Zrealizowano
10.	XXV.178.2021 25.03.2021r.	Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt	Zrealizowano
11.	XXV.179.2021 25.03.2021r.	Przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Zabór w obrębie Dąbrowa	W trakcie realizacji
12.	XXV.180.2021 25.03.2021r.	Wystąpienia z wnioskiem do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego o zniesienie urzędowej nazwy miejscowości (osady) Gęsin	Zrealizowano
13.	XXVI.181.2021 29.04.2021r.	Uzgodnienia projektu uchwały Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie obszaru chronionego krajobrazu o nazwie „Nowosolska Dolina Odry”	Zrealizowano
14.	XXVI.182.2021 29.04.2021r.	Zmiany uchwały budżetowej Gminy Zabór na rok 2021	Zrealizowano
15.	XXVI.183.2021 29.04.2021r.	Zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Zabór na lata 2021/2031	Zrealizowano
16.	XXVI.184.2021 29.04.2021r.	Zmieniająca uchwałę w sprawie szczegółowych zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat oraz trybu ich pobierania	Zrealizowano
17.	XXVI.185.2021 29.04.2021r.	Uznania nadpłaty z wnoszonych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym za okres od 1 kwietnia 2020r. do 1 listopada 2020r.	Zrealizowano
18.	XXVI.186.2021 29.04.2021r.	Zobowiązania wójta do przygotowania projektu uchwały	Brak zasadności do wykonania- wyższe cele publiczne
19.	XXVI.187.2021 29.04.2021r.	Natychmiastowego przystąpienia do gruntowego remontu drogi powiatowej Nr 1028F na odcinku Miłsko – Dąbrowa	Zrealizowano
20.	XXVII.188.2021 24.06.2021r.	Zmiany uchwały budżetowej Gminy Zabór na rok 2021	Zrealizowano
21.	XXVII.189.2021	Zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Zabór na lata 2021/2031	Zrealizowano

	24.06.2021r.		
22.	XXVII.190.2021 24.06.2021r.	Średniej ceny paliwa na terenie Gminy Zabór	W trakcie realizacji
23.	XXVII.191.2021 24.06.2021r.	Wyboru metody ustalenia opłaty i stawki za gospodarowanie odpadami komunalnymi odbieranymi z nieruchomości na terenie Gminy Zabór	W trakcie realizacji
24.	XXVII.192.2021 24.06.2021r.	Zwolnień z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostownikach przydomowych	W trakcie realizacji
25.	XXVII.193.2021 24.06.2021r.	Udostępnienia Pałacu w Zaborze dla zwiedzających	Zrealizowano
26.	XXVII.194.2021 24.06.2021r.	Udzielenia Wójtowi Gminy Zabór wotum zaufania	Zrealizowano
27.	XXVII.195.2021 24.06.2021r.	Zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2020 rok	Zrealizowano
28.	XXVII.196.2021 24.06.2021r.	Udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy za rok 2020	Zrealizowano
29.	XXVIII.197.2021 14.07.2021r.	Przyjęcia regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Zabór i przekazania do zaopiniowania organowi regulacyjnemu	Zrealizowano
30.	XXVIII.198.2021 14.07.2021r.	Wysokości opłat z tytułu korzystania z Klubu Dziecięcego w Zaborze	W trakcie realizacji
31.	XXVIII.199.2021 14.07.2021r.	Określenia wzoru wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego i wzoru deklaracji o dochodach dla mieszkańców Gminy Zabór ubiegających się o przyznanie dodatku mieszkaniowego	W trakcie realizacji
32.	XXVIII.200.2021 14.07.2021r.	Przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zabór w granicach administracyjnych	W trakcie realizacji
33.	XXVIII.201.2021 14.07.2021r.	Oświadczenie w sprawie konsultacji koncepcji obwodnicy Droszkowa	Zrealizowano
34.	XXVIII.202.2021 14.07.2021r.	Wyrażenia zgody na przekazanie nieruchomości w formie darowizny na cel publiczny na rzecz samorządowej instytucji kultury pod nazwą Gminna Biblioteka Publiczna w Zaborze	Zrealizowano
35.	XXIX.203.2021 21.07.2021r.	Uchwalenia uchwały w sprawie wysokości opłat z tytułu korzystania z Klubu Dziecięcego w Zaborze	Zrealizowano
36.	XXX.204.2021 25.08.2021r.	Zmiany uchwały budżetowej Gminy Zabór za rok 2021	Zrealizowano
37.	XXXI.205.2021 23.09.2021r.	Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zabiegania bezdomności zwierząt	Zrealizowano
38.	XXXI.206.2021 23.09.2021r.	Zarządzenia poboru podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego od osób fizycznych w drodze inkasa, określenie inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso	Zrealizowano
39.	XXXI.207.2021 23.09.2021r.	Wysokości opłat z tytułu korzystania z Klubu Dziecięcego w Zaborze	W trakcie realizacji
40.	XXXI.208.2021 23.09.2021r.	Zmieniająca uchwałę w sprawie Statutu Gminy Zabór	Zrealizowano
41.	XXXI.209.2021 23.09.2021r.	Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków	Zrealizowano
42.	XXXI.210.2021 23.09.2021r.	Rozpatrzenia skargi na bezczynność Wójta Gminy Zabór w sprawie realizacji uchwały Rady Gminy Zabór Nr XXIII.168.2020 z dnia 18 grudnia 2020r.	Brak podstaw do zmiany planu w związku z wyrokiem WSA z 8.10.2021r.
43.	XXXI.211.2021 23.09.2021r.	Rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Zabór	Zrealizowano
44.	XXXI.212.2021 23.09.2021r.	Zmiany uchwały budżetowej Gminy Zabór na rok 2021	Zrealizowano
45.	XXXI.213.2021 23.09.2021r.	Zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Zabór na lata 2021/2031	Zrealizowano
46.	XXXII.214.2021 18.11.2021r.	Zmiany uchwały budżetowej Gminy Zabór na rok 2021	Zrealizowano
47.	XXXII.215.2021 18.11.2021r.	Zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Zabór na lata 2021/2031	Zrealizowano
48.	XXXII.216.2021 18.11.2021r.	Pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	Zrealizowano

49.	XXXII.217.2021 18.11.2021r.	Określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na 2022r.	W trakcie realizacji
50.	XXXII.218.2021 18.11.2021r.	Nadania nazw ulic w miejscowości Przytok	W trakcie realizacji
51.	XXXII.219.2021 18.11.2021r.	Programu współpracy Gminy Zabór z organizacjami pozarządowymi na rok 2022	W trakcie realizacji
52.	XXXII.220.2021 18.11.2021r.	Ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie utworzenia i nadania statutu samorządowej instytucji kultury pod nazwą Gminna Biblioteka Publiczna w Zaborze	Zrealizowano
53.	XXXII.221.2021 18.11.2021r.	Zasad i trybu nadawania Honorowego Obywatelstwa Gminy Zabór	Zrealizowano
54.	XXXII.222.2021 18.11.2021r.	Ustalenia wynagrodzenia Wójta Gminy Zabór	W trakcie realizacji
55.	XXXII.223.2021 18.11.2021r.	Apel w sprawie przekazania stanowiska Rady Gminy Zabór odnośnie dotacji z budżetu państwa dla gmin na edukację przedszkolną na rok 2022 zaplanowaną w budżecie na 2022 rok, która została przedstawiona w dniu 28 października br. na Sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży	Zrealizowano
56.	XXXII.224.2021 18.11.2021r.	Przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w obrębie Czarna, Dąbrowa, Gmina Zabór	Brak zabezpieczonych środków finansowych
57.	XXXIII.225.2021 25.11.2021r.	Określenia wysokości stawek oraz zwolnień w podatku od nieruchomości na rok 2022	W trakcie realizacji
58.	XXXIV.226.21 20.12.2021r.	Ustalenia wysokości i zasad wypłacania diet dla przewodniczącego rady gminy, radnych, przewodniczących komisji rady oraz sołtysów w Gminie Zabór	W trakcie realizacji
59.	XXXIV.227.21 20.12.2021r.	Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Zabór na 2022 rok	W trakcie realizacji
60.	XXXIV.228.21 20.12.2021r.	Ustanowienia pomnika przyrody	W trakcie realizacji
61.	XXXIV.229.21 20.12.2021r.	Szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi	W trakcie realizacji
62.	XXXIV.230.21 20.12.2021r.	Zmiany uchwały budżetowej Gminy Zabór na rok 2021	Zrealizowano
63.	XXXIV.231.21 20.12.2021r.	Zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Zabór na lata 2021/2031	Zrealizowano
64.	XXXIV.232.21 20.12.2021r.	Ustalenia wykazu wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego 2021 oraz planu finansowego tych wydatków	Zrealizowano
65.	XXXIV.233.21 20.12.2021r.	Uchwalenia budżetu Gminy Zabór na rok 2022	W trakcie realizacji
66.	XXXIV.234.21 20.12.2021r.	Uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Zabór na lata 2022/2034	W trakcie realizacji

4. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi

4.1. Współpraca międzynarodowa

Z powodu Pandemii COVID. kontynuacja rozpoczętej w 2017 roku współpracy z Gminą partnerską Neutrebbin w 2021r nie była prowadzona.

4.2. Inne formy współdziałania

Gmina Zabór jest członkiem organizacji i stowarzyszeń skupiających samorządy o lokalnym oraz regionalnym zasięgu, których cele służą wspieraniu idei samorządu terytorialnego oraz rozwojowi Gminy Zabór.

4.3. Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Między Odrą a Bobrem

W roku 2021 Gmina Zabór, będąc członkiem Lokalnej Grupy Działania Między Odrą a Bobrem i realizując założenia Lokalnej Strategii Rozwoju z otrzymanej pomocy finansowej w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” z wyłączeniem projektów grantowych oraz operacji w zakresie podejmowania działalności gospodarczej objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 złożyła wniosek o dofinansowanie zadania pn.: „Budowa skateparku w m. Droszków w gminie Zabór”. Szacowany koszt inwestycji wynosi 350 tys. zł, przy dofinansowaniu na poziomie 127 tys. zł. Realizacja przedsięwzięcia zaplanowana jest na rok 2023.

4.4. Stowarzyszenie Odra dla Turystów

Uchwałą Rady Gminy Zabór z dnia 24 czerwca 2015r. Gmina Zabór przystąpiła do stowarzyszenia pod nazwą „Stowarzyszenie Odra dla turystów”. Stowarzyszenie jest dobrowolną organizacją Gmin propagującą rozwój turystyki Doliny Odry. W związku z trwającą Pandemią w 2020r. Stowarzyszenie zawiesiło swoją działalność, aby nie ponosić kosztów związanych z utrzymaniem pracowników. W roku 2021 Współpraca ograniczała się do posiedzenia walnego zgromadzenia prowadzonego w formie zdalnej.

4.5. Zrzeszenie Gmin Województwa Lubuskiego

Zrzeszenie Gmin Województwa Lubuskiego jest jedyną w Polsce organizacją skupiającą wszystkie 82 jednostki samorządu gminnego jednego regionu. Powstało w listopadzie 2014 roku w wyniku zmiany nazwy oraz charakteru „Zrzeszenia Prezydentów, Burmistrzów i Wójtów Województwa Lubuskiego”. Zrzeszenie jest sygnatariuszem Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych (któremu przewodniczyło w latach 2013-2014), dzięki czemu głos wypracowany na forum regionalnym dostrzegany jest przez Sejm i Senat RP oraz przez Radę Ministrów.

W 2021 r. współpraca z gminami realizowana była poprzez realizację konwentów dla Prezydentów, Burmistrzów i Wójtów, seminarium dla skarbników oraz szkoleń i webinarium dla pracowników samorządu gminnego różnego szczebla. Koszt udziału w ww. formach szkolenia wyniósł 1380,00 zł.

4.6. Zielonogórski Związek Powiatowo-Gminny

Rok 2021 był kolejnym rokiem specyficznym w związku z pandemią COVID-19 w funkcjonowaniu publicznego transportu zbiorowego, dzięki komunikacji realizowanej przez własną Spółkę mieszkańcy nie zostali pozbawieni połączeń komunikacyjnych. W trakcie wprowadzonych ograniczeń min. w funkcjonowaniu szkół komunikacja była realizowana zgodnie z obowiązującym rozkładem jazdy

W grudniu 2021r. Zielonogórski Związek Powiatowo – Gminny przeprowadził negocjacje z przewoźnikami transportu drogowego i zawarł umowy w ramach publicznego transportu zbiorowego, przedmiotem których było wykonywanie zadania „Świadczenie usług publicznego transportu zbiorowego w okresie od 02.01.2022 r. do 31.12.2022 r. na terenie Gmin.” Umowy zostały zawarte z przewoźnikami: PKS Zielona Góra Spółka o.o. dla gminy Czerwieńsk oraz Wataha Transport Spółka z o.o. dla gminy Nowogród Bobrzański.

ZKP Spółka z o.o. obecnie dysponuje 12 autobusami marki Mercedes, Otokar oraz IVECO, niektóre przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych. Wszystkie pojazdy w standardzie, klimatyzowane, wyposażone w wyświetlacze, ergonomiczne siedzenia dla pasażerów wszystkie w barwach niebieskich.

Zarząd Zielonogórskiego Związku Powiatowo – Gminnego złożył wnioski o objęcie dopłatą w ramach Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej na rok budżetowy 2021 do Wojewody Lubuskiego na linie komunikacyjne min. dla Gminy Zabór. Umowa z Wojewodą została zawarta w grudniu 2020r. Wojewoda Lubuski kwestionował sposób rozliczenia dopłaty w ramach FRPA, w 2021 roku wydał decyzję o zwrocie wypłaconych środków za rok 2020 oraz nie wypłacał dopłat za rok 2021. Zielonogórski Związek Powiatowo – Gminny złożył odwołanie od decyzji Wojewody Lubuskiego do Ministra Infrastruktury, Minister Infrastruktury uchylił decyzję I instancji i stwierdził prawidłowość przedstawianych dokumentów przez Związek, zobowiązał Wojewodę do wypłaty wszystkich wnioskowanych kwot w ramach FRPA oraz stwierdził przewlekłość postępowania Wojewody Lubuskiego.

Dopłata z FRPA za cały rok 2021 wpłynęła na konto Zielonogórskiego Związku Powiatowo – Gminnego dopiero 31 grudnia 2021r.

W 2021 roku z transportu realizowanego przez Zielonogórską Komunikację Powiatową Spółka z o.o. na podstawie biletów jednorazowych skorzystało około 90 tys. pasażerów, natomiast na podstawie biletów miesięcznych z komunikacji skorzystało ponad 250 tys. osób. W 2021 roku ceny biletów w komunikacji realizowanej przez ZKP Spółka z o.o. nie uległy zmianie.

4.7. Stowarzyszenie Gmin Rzeczypospolitej Polskiej „Euroregion Sprewa-Nysa – Bóbr”

Gmina Zabór jest członkiem Stowarzyszenia Euroregion Sprewa-Nysa Bóbr od roku 1998. Rada Gminy Zabór uchwałą Nr XXI/145/1998 w dniu 7 marca 1998 podjęła decyzję o przystąpieniu Gminy Zabór do Stowarzyszenia. Celem Stowarzyszenia jest wszechstronna działalność na rzecz pomyślności regionu, jako sanacji ekologicznej, rozkwitu gospodarczego oraz stałej poprawy warunków życia jego mieszkańców. W roku 2021 z uwagi na stan Pandemii COVID współpraca w ramach stowarzyszenia nie była prowadzona.

5. Finanse Gminy

5.1. Budżet Gminy

Budżet gminy na rok 2021 uchwalony został Uchwałą Nr XXIII.166.2020 Rady Gminy Zabór dnia 18 grudnia 2020 roku. W okresie od stycznia do grudnia 2021r. budżet gminy był zmieniany 8 razy uchwałami Rady Gminy Zabór oraz 27 razy Zarządzeniami Wójta Gminy Zabór.

Po dokonanych zmianach w planie finansowych w trakcie 2021 roku budżet gminy uległ zmianie i na dzień 31.12.2021r. po stronie dochodów plan wyniósł 26 383 861,86 zł w tym:

- dochody bieżące - 22 714 995,55 zł,
- dochody majątkowe - 3 668 866,31 zł,

po stronie wydatków plan ogółem wyniósł 28 778 874,81 zł w tym :

- wydatki bieżące - 21 550 299,81 zł,
- wydatki majątkowe - 7 228 575,00 zł.

5.2. Dochody Gminy

Plan dochodów budżetowych na dzień 31.12.2021r. wyniósł 26 383 861,86 zł, został wykonany w wysokości 26 104 404,42 zł tj. 98,94 % założonego planu. Procentowe wykonanie poszczególnych dochodów budżetu obrazuje tabela Nr 5.

Tabela 5. Wykonanie planu dochodów na dzień 31.12.2021r.

LP.	WYSZCZEGÓLNIENIE	PLAN 2021r.	WYKONANIE 2021r.	PROCENTOWE WYKONANIE PLANU
1	Dochody ogółem	26 383 861,86	26 104 404,42	98,94%
1.1	Dochody bieżące, z tego:	22 714 995,55	23 705 022,30	104,36%
1.1.1	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	4 806 437,00	5 202 645,00	108,24%
1.1.2	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	33 500,00	44 625,79	133,21%
1.1.3	z subwencji ogólnej	3 623 565,00	4 399 345,00	121,41%

1.1.4	z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące	8 106 182,55	8 022 367,22	98,97%
1.1.5	pozostałe dochody bieżące, w tym:	6 145 311,00	6 036 039,29	98,22%
1.1.5.1	z podatku od nieruchomości	1 702 800,00	1 705 243,11	100,14%
1.1.5.2	podatek rolny (osoby fizyczne i prawne)	228 500,00	226 518,06	99,13%
1.1.5.3	podatku leśny (osoby fizyczne i prawne)	158 460,00	158 718,00	100,16%
1.1.5.4	z podatku od środków transportowych	60 191,00	59 289,18	98,50%
1.2	Dochody majątkowe, w tym:	3 668 866,31	2 399 382,12	65,40%
1.2.1	ze sprzedaży majątku	745 483,00	745 482,93	100,00%
1.2.2	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje	2 758 279,81	1 488 904,81	53,98%

Największe wpływy do budżetu gmina osiągnęła z tytułu otrzymanych z budżetu państwa dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące tj. 30,73 % wszystkich dochodów (to środki na zadania zlecone oraz zadania własne gminy). Pozostałe dochody w tym m. in. podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek leśny, podatek od środków transportowych, oraz niepodatkowe należności budżetowe i opłaty, stanowiły wpływy do budżetu w wysokości 23,12 % ogółu dochodów. Budżet zasilany był również dochodami z tytułu udziału gminy we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych, które stanowiły 20,11 % wykonania budżetu. Ponadto gmina otrzymała subwencję oświatową oraz wyrównawczą, które w stosunku do zrealizowanych dochodów wyniosły 16,85 %.

Dochody majątkowe które wpłynęły do budżetu w 2021r. stanowiły 9,19 % wykonanych dochodów ogółem, w tym :

- 1) dochody z tytułu sprzedaży nieruchomości (zbycie działek) w łącznej wysokości 745 482,93 zł , co stanowiło 2,85 % dochodów,
- 2) dochody pozyskane przez gminę z tytułu rozliczeń programów UE oraz programów rządowych w łącznej wysokości 1 653 899,19 zł co stanowiło 6,34% dochodów. Zadania inwestycyjne na jakie Gmina pozyskała w roku 2021 środki zewnętrzne przedstawia tabela Nr 6.

Tabela 6. Dochody pozyskane przez gminę w 2021r. z tytułu rozliczeń programów UE oraz programów rządowych

NAZWA ZADANIA	KWOTA w zł	ŹRÓDŁO POZYSKANIA
Dotacja celowa na modernizację drogi doj. do gr. Rolnych – Krótka, Tylna w Zaborze	23 160,00	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego
Opłata za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	955,37	Podatnicy
Uzupełnienie subwencji – inwestycje kanalizacyjne	1 418 194,00	Ministerstwo Finansów
Refundacja poniesionych wydatków z Funduszu Sołeckiego	1 324,31	LUW Gorzów
Zwrot niewykorzystanych środków niewygasające wydatki za 2020 rok	164 039,01	Gmina Zabór

Modernizacja Oświetlenia	30 319,50	LRPO
Dokumentacja - świetlica w Przytoku	15 907,00	PROW
RAZEM	1 653 899,19	

5.3. Wydatki Gminy

Plan wydatków budżetowych na dzień 31 grudnia 2021 roku wynosił 28 778 874,81 zł, został wykonany na kwotę 27 522 484,92 zł co stanowiło 95,63 % wykonania w stosunku do założonego planu.

W powyższej kwocie wydatki bieżące wykonano w wysokości 20 963 415,60 zł, natomiast wydatki majątkowe zostały wykonane na kwotę 6 559 069,32 zł. Ogółem wykonane wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca Gminy Zabór w stosunku do roku 2020 wzrosły o 3,12 % i wyniosły 6 511,05 zł. Wykonanie wydatków w roku 2021 z rozbiciem na poszczególne zadania przedstawia tabela Nr 7.

Tabela 7. Wykonanie planu wydatków na dzień 31.12.2021r. w ujęciu działowym

DZIAŁ	OPIS DZIAŁU	PLAN	WYDATKI WYKONANE
010	Rolnictwo i łowiectwo	1 433 639,02	1 391 086,93
600	Transport i łączność	4 999 103,00	4 969 723,54
710	Działalność usługowa	378 200,00	375 606,83
750	Administracja publiczna	2 523 177,15	2 443 663,18
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	850,00	850,00
752	Obrona narodowa	4 200,00	4 040,00
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	123 491,00	106 504,37
755	Wymiar sprawiedliwości	960,00	960,00
757	Obsługa długu publicznego	27 618,00	26 628,23
758	Różne rozliczenia	76 945,00	0,00
801	Oświata i wychowanie	5 366 024,81	5 318 085,89
851	Ochrona zdrowia	100 540,00	83 408,67
852	Pomoc społeczna	997 940,54	938 704,40
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	6 620,00	5 226,91
855	Rodzina	7 425 777,00	7 384 895,27
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3 510 904,30	3 364 216,33
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 128 184,99	916 647,79
926	Kultura fizyczna	674 700,00	192 236,58
	Razem:	28 778 874,81	27 522 484,92

5.4. Inwestycje

Zrealizowane zadania inwestycyjne w roku 2021 stanowiły 21,64 % wykonanych wydatków ogółem i opiewały na kwotę **6 559 069,32 zł**. Szczegółowy wykaz zrealizowanych zadań inwestycyjnych w roku 2021 przedstawia tabela Nr 8.

Tabela 8. Zadania inwestycyjne realizowane w roku 2021

LP	NAZWA ZADANIA	KWOTA PONIESIONYCH WYDATKÓW w zł
1	Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Czarna ul. Sosnowa II Etap	80 879,03
2	Budowa sieci wodociągowej w Droszkowie os. Słoneczne w tym: <ul style="list-style-type: none">poniesione w roku 2021przeniesione na niewygasające środki	536 790,00 w tym: 243 470,00 293 320,00
3	Wykonanie dokumentacji na budowę sieci wodociągowej w miejscowości Droszków ul. Sosnowa i Drobiarska	12 950,00
4	Wykonanie dokumentacji technicznej na budowę sieci wodociągowej w m. Przytok ul. Parkowa	5 450,00
5	Zakup pompy głębinowej na stację SUW w Droszkowie	17 655,00
6	Opracowanie kompletu dokumentacji dotyczącej studni w miejscowości Rajewo oraz Proczki	24 255,60
7	Przekazanie dotacji Województwu Lubuskiemu na dokumentację projektową dotyczącą budowy dwóch sygnalizacji świetlnych na drodze wojewódzkiej nr 282 w miejscowości Droszków.	11 439,00
8	Budowa drogi gminnej - ul. Wiśniowej wraz z budową odwodnienia i oświetlenia drogowego w m. Droszków, gm. Zabór z Funduszu Dróg Samorządowych, wraz z wykonaniem nawierzchni ul. Krótkiej w Droszkowie w tym: <ul style="list-style-type: none">poniesione w roku 2021przeniesione na niewygasające środki	2 003 503,95 w tym: 320 000,00 1 683 503,95
9	Opracowanie dokumentacji technicznej na budowę drogi ul. Polnej w Zaborze wraz z odwodnieniem i oświetleniem drogowym – wykonanie programu funkcjonalno-użytkowego	7 995,00
10	Wykonanie dokumentacji na remont drogi wewnętrznej dz. Nr 216 w m. Łaz (do winnicy)	5 000,00
11	Wykonanie dokumentacji na przebudowę zjazdu z drogi wojewódzkiej na drogę wewnętrzną dz. Nr 68 w m. Łaz (do posesji nr 27)	2 000,00
12	Wykonanie dokumentacji technicznej na budowę odcinka drogi w m. Dąbrowa w kierunku do hydroforni	7 999,99
13	Wykonanie dokumentacji projektowej na budowę nawierzchni drogi ul. Krótkiej w Droszkowie	6 150,00
14	Wykonanie dokumentacji projektowej na budowę nawierzchni drogi ul. Porzeczkowej w Droszkowie	6 150,00
15	Budowa drogi w Zaborze ul. Ogrodowa	287 146 ,60
16	Przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Droszków ul. Źródłana (I ETAP) w tym: <ul style="list-style-type: none">poniesione w roku 2021przeniesione na niewygasające środki	502 500,00 w tym: 2 500,00 500 000,00
17	Budowa drogi gminnej - ul. Myśliwskiej wraz z drogami wewnętrznymi w ciągu ul. Widokowej w m. Przytok, gmina Zabór	501 695,92
18	Budowa dróg wewnętrznych ul. Tylnej i Krótkiej wraz z budową odwodnienia drogowego w miejscowości Zabór	711 055,84
19	Wynagrodzenie za przeprowadzone przetargi na drogi	7 015,70
20	Opracowanie dokumentacji technicznej na budowę drogi ul. Zacisze w Przytoku wraz z odwodnieniem. w tym:	60 000,00 w tym:

	<ul style="list-style-type: none">poniesione w roku 2021przeniesione na niewygasające środki	0,00 60 000,00
21	Dokumentacja na drogę w Droszkowie ul. Piaskowa	18 450,00
22	Budowa parkingu przy cmentarzu w Zaborze	260 369,74
23	Wykonanie ciągu pieszo jezdnego na cmentarzu w miejscowości Miłsko	54 969,28
24	Wykonanie remontu Urzędu Gminy	317 674,59
25	Wydatki inwestycyjne (wymiana nawierzchni sali gimnastycznej)	126 232,11
26	Zakupy inwestycyjne (zakup maszyny czyszczącej podłogi w szkole w Zaborze)	12 000,00
27	Zakup zestawu pompy śrubowej na potrzeby oczyszczalni ścieków w Zaborze w wysokości	8 216,40
28	Modernizacja wjazdu do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Zaborze wraz z montażem szlabanu oraz rozbudową systemu CCTV (monitoring) w tym: <ul style="list-style-type: none">poniesione w roku 2021przeniesione na niewygasające środki	27 300,00 w tym: 16 446,00 10 854,00
29	Kompleksowa modernizacja oświetlenia drogowego w Gminie Zabór -LRPO I ETAP: w tym: <ul style="list-style-type: none">poniesione w roku 2021przeniesione na niewygasające środki	345 658,00 w tym: 0,00 345 658,00
30	Budowa oświetlenia drogowego w m. Czarna - ul. Sosnowa (IETAP)	64 944,00
31	Uzupełnienie oświetlenia drogowego w ciągu ul. Dębowej w Droszkowie	44 459,58
32	Wymiana i przestawienie starych lamp w ciągu ul. Leśnej w Przytoku (7szt) w tym: <ul style="list-style-type: none">poniesione w roku 2021przeniesione na niewygasające środki	17 220,00 w tym: 0,00 17 220,00
33	Wymiana i przestawienie starych lamp w ciągu ul. Leśnej w Przytoku (7szt) w tym: <ul style="list-style-type: none">poniesione w roku 2021przeniesione na niewygasające środki	30 000,00 w tym: 0,00 30 000,00
34	Przebudowa wewnętrznej instalacji kanalizacji sanitarnej w budynku Przedszkola w Zaborze	40 000,01
35	Dokumentacja i budowa świetlicy wiejskiej w Przytoku (I ETAP) w tym: <ul style="list-style-type: none">poniesione w roku 2021przeniesione na niewygasające środki	225 000,00 w tym: 5 120,00 169 880,00
36	Wykonanie projektu skatepark-u w miejscowości Zabór	4 000,00
37	Budowa piłko chwyków na terenie boiska przy świetlicy wiejskiej w Łazie w ramach F. Sołeckiego	2 000,00
38	Dokumentacja, Przebudowa i rozbudowa Gminnej Biblioteki Publicznej w Zaborze (I ETAP)	46 550,00

39	Budowa placu zabaw w Droszkowie przy świetlicy wiejskiej	21 952,33
40	Wymiana nawierzchni boisk wielofunkcyjnych w m. Zabór, Droszków Przytok – dokumentacja projektowa, przetarg	35 480,00
41	Budowa piłko chwyków na terenie boiska przy świetlicy wiejskiej w Łazie	23 838,65
42	Wykonanie dokumentacji projektowej na skateparku w m. Droszków	7 635,00
43	Budowa siłowni zewnętrznej w miejscowości Czarna	11 070,00
44	Budowa siłowni zewnętrznej w Dąbrowie	10 578,00
45	Wykonanie dokumentacji technicznej na pumtrack w m. Zabór w tym: <ul style="list-style-type: none">• poniesione w roku 2021• przeniesione na niewygasające środki	5 840,00 w tym: 0,00 5 840,00

Wskaźnik finansowania inwestycji roku 2021 ze środków pomocowych, zarówno krajowych jak i unijnych stanowić będzie **30,61 %** ogółem zrealizowanych wydatków inwestycyjnych, co daje kwotę wsparcia finansowego do ww. zadań w łącznej wysokości 2 007 877,00 zł. na zadania z zakresu:

- 1) budowy sieci wodociągowej w Droszkowie, Os. Słoneczne,
- 2) budowy dróg wewnętrznych ul. Tylnej i Krótkiej wraz z budową odwodnienia drogowego w miejscowości Zabór,
- 3) budowy drogi gminnej - ul. Wiśniowej wraz z budową odwodnienia i oświetlenia drogowego w m. Droszków, gm. Zabór,
- 4) kompleksowej modernizacji oświetlenia drogowego w Gminie Zabór -LRPO I ETAP,
- 5) dokumentacji, przebudowy i rozbudowy Gminnej Biblioteki Publicznej w Zaborze (I ETAP),
- 6) dokumentacji i budowy świetlicy wiejskiej w Przytoku (I ETAP).

5.5. Fundusz Sołecki

W roku 2021 w ramach wyodrębnionego w budżecie Gminy Zabór Funduszu Sołeckiego, zrealizowano wydatki z przeznaczeniem na 8 sołectw. Poniesione środki w ramach omawianego funduszu wzrosły w stosunku do roku 2020 o 4,99 % i wyniosły 218 954,49 zł. Wydatki realizowane z Funduszu Sołeckiego zostały przeznaczone między innymi na:

- wynagrodzenia bezosobowe i pochodne (dbałość o czystość świetlic - sprzątanie, koszenie terenów zielonych, prowadzenie zajęć na sali wiejskiej w Zaborze),
- zakup materiałów niezbędnych do zorganizowania imprez, zakup wyposażenia do świetlic wiejskich i placów zabaw, zakup środków czystości, roślin do nasadzeń, zakup sprzętu gospodarczego, art. spożywczych na organizację imprez, zakup stacji naprawczej w Przytoku i inne drobne zakupy.
- zakup energii elektrycznej i zużycie wody w świetlicach, wywóz nieczystości ze świetlic,
- zakup usług: wykonano regenerację gaśnic, opłacono abonamenty, dostępny do sieci internetowej oraz dokonywano opłaty za odpady komunalne,
- budowę piłko chwyków na terenie boiska przy świetlicy wiejskiej w Łazie oraz wykonanie projektu skatepark-u w miejscowości Zabór. Wykonanie wydatków w rozbiu na poszczególne sołectwa w ramach Funduszu Sołeckiego przedstawia poniższa tabela Nr 9.

Tabela 9. Wykonanie Funduszu Sołeckiego w roku 2021 w rozbiściu na poszczególne sołectwa

LP.	NAZWA JEDNOSTKI POMOCNICZEJ	PLAN 2021r.	WYKONANIE
1.	Sołectwo Czarna	16 641,09	12 854,43
2.	Sołectwo Dąbrowa	15 568,98	13 566,12
3.	Sołectwo Droszków	46 613,70	36 790,00
4.	Sołectwo Łaz	27 269,01	26 094,62
5.	Sołectwo Miłsko	25 730,76	25 265,86
6.	Sołectwo Przytok	46 287,40	44 313,92
7.	Sołectwo Tarnawa	16 641,09	15 173,72
8.	Sołectwo Zabór	46 613,70	44 895,82
FUNDUSZ SOŁECKI OGÓŁEM:		241 365,73	218 954,49

5.6. Zadłużenie gminy

Zadłużenie Gminy Zabór na dzień 31.12.2021r. wynikające z zaciągniętych kredytów i pożyczek w stosunku do roku 2020 wzrosło o 50,70 % i w rezultacie wyniosło 2 770 488,00 zł, co stanowi że w przeliczeniu na 1 mieszkańca gminy zadłużenie wynosi 630,66 zł. Wzrost zadłużenia względem roku poprzedniego wynika z nowo zaciągniętego w 2021r. kredytu w wysokości 1 500 000,00 zł. Natomiast w stosunku do wykonanych dochodów z końcem 2021r. zadłużenie gminy wyniosło 10,61 % .

6. Ład przestrzenny

6.1. Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy

Podstawowy zarys i kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy wyznacza studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Jest to dokument planistyczny o charakterze ogólnym, obejmujący obszar całej gminy. Istotą studium jest określenie polityki przestrzennej gminy i lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego w oparciu o diagnozę uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zabór zostało uchwalone uchwałą Nr VII/49/03 Rady Gminy Zabór z dnia 9 lipca 2003 r. Studium było zmienione w latach 2007, 2010, 2013, 2014, 2019. Udział poszczególnych przeznaczeń terenów w zagospodarowaniu terenu gminy Zabór w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przedstawia tabela Nr 10.

Tabela 10. Udział poszczególnych przeznaczeń terenów w zagospodarowaniu terenu gminy Zabór

Zakres danych	Gmina	mieszkaniowe	usługi komercyjne	usługi publiczne, w tym ZP	produkcyjne	infrastruktury technicznej	pozostałe, w tym K, R, Z i W
Powierzchnia [ha]	9338	446,12	21,23	24,32	75,94	2,32	8764,07
Udział w powierzchni gminy [%]	100	4,78	0,23	0,26	0,81	0,02	93,90

Uszczegółowienie zasad zagospodarowania terenów następuje w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W dniu 14 lipca 2021 r. Rada Gminy Zabór podjęła uchwałę Nr XXVIII.200.2021 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zabór w granicach administracyjnych gminy. Obecnie trwa procedura związana ze zmianą studium. Zakończenie opracowania przewidziane jest na 2024 rok.

6.2. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

W 2021 roku w granicach administracyjnych gminy Zabór obowiązywało 29 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W 2021 roku nie zatwierdzono żadnego nowego planu. Obecnie w toku sporządzania jest jeden plan opracowywany na podstawie uchwały Nr XXV.179.2021 Rady Gminy Zabór z dnia 25 marca 2021 r. o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Zabór w obrębie Dąbrowa. Udział poszczególnych przeznaczeń terenów w całkowitej powierzchni obszarów objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego przedstawia tabela nr 11.

Tabela 11. Udział poszczególnych przeznaczeń terenów w całkowitej powierzchni obszarów

Zakres danych	Gmina	mieszkaniowe	usługi komercyjne	usługi publiczne, w tym ZP	obsługa rolnictwa	produkcyjne	infrastruktury technicznej	pozostałe, w tym K, R, Z i W
Powierzchnia [ha]	760,65	316,91	24,68	43,99	3,43	5,81	0,04	365,79
Udział w powierzchni objętej m.p.z.p. [%]	100	41,66	3,24	5,78	0,45	0,76	0,01	48,09

6.3. Decyzje o lokalizacji inwestycji celu publicznego

W przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu następuje w drodze decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, przy czym:

- 1) lokalizację inwestycji celu publicznego ustala się w drodze decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego;
- 2) sposób zagospodarowania terenu i warunki zabudowy dla innych inwestycji ustala się w drodze decyzji o warunkach zabudowy.

Decyzje te uwidaczniają tempo rozwoju przestrzennego oraz strukturę rodzajową i przestrzenną zmian zachodzących na obszarze gminy. Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego następuje na wniosek inwestora. Ilość wydanych decyzji w 2021 r.:

- 1) Decyzje o warunkach zabudowy – 64 szt. (w roku 2019 - 52 szt.)
- 2) Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego – 31 szt. (w roku 2019 - 25 szt.)

7. Mienie komunalne

7.1. Zasób Nieruchomości Gruntowych

Na dzień 31 grudnia 2021 r. w zasobie gminnym zaewidencjonowano 273 ha gruntów. W stosunku do roku 2020, w wyniku sprzedaży działek w miejscowości Przytok i Czarna powierzchnia zasobu uległa zmniejszeniu o 4 ha. Zestawienie powierzchni gruntów przedstawiono w tabeli Nr 12.

Tabela 12. Zasób Nieruchomości Gruntowych

Rodzaje	Składniki	Jedn. miary	Ilość
Grunty	1. Grunty orne, łąki pastwiska	ha	37
	2. Wody stojące i stawy	ha	4
	3. Lasy i zadrzewienia	ha	35
	4. Tereny mieszkaniowe, zurbanizowane i inne niezabudowane	ha	13
	5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	ha	7
	6. Drogi	ha	146
	7. Rowy	ha	24
	8. Pozostałe	ha	7
	Razem	ha	273

Zasób nieruchomości Gminy Zabór w większości stanowią drogi (publiczne, polne, wewnętrzne) bo aż 53% powierzchni, drugim składnikiem zasobu co do wielkości są użytki rolne (grunty orne, sady, łąki, pastwiska), które stanowią 14% powierzchni, lasy i zadrzewienia to 13% powierzchni, 8% powierzchni zasobu zajmują rowy, tereny mieszkaniowe, zurbanizowane i inne niezabudowane grunty stanowią 5%, pozostałe (użytki kopalnia, nieużytki, użytki ekologiczne) 3%, tereny rekreacyjno-wypoczynkowe po 3%, a 1% to wody stojące i stawy. Zasób nieruchomości Gminy Zabór w poszczególnych obrębach przedstawia tabela Nr 13.

Tabela 13. Zasób nieruchomości Gminy Zabór w poszczególnych obrębach

L.p.	Obręb	Ilość gruntów w ha	Udział procentowy
1	Czarna	29	10,62
2	Dąbrowa	20	7,33
3	Droszków	41	15,01
4	Łaż	22	8,06
5	Miłsko	17	6,23
6	Przytok	52	19,05
7	Tarnawa	46	16,85
8	Zabór	46	16,85

7.2. Formy władania gruntami

1. Grunty w dzierżawie 1,2210 ha,
2. Grunty w użytkowaniu 37,32 ha (Jezioro Liwno),
3. Grunty własne 273 ha.

Największy wskaźnik władania gruntami zasobu stanowi własność – 87,63%, użytkowanie – 11,98%, dzierżawa 0,39%.

7.3. Ograniczone prawa rzeczowe

1) Na rzecz Gminy Zabór na gruntach nie będących własnością gminy:

- służebność przesyłu na nieruchomościach stanowiących własność Skarbu Państwa Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa .

2) Na nieruchomościach stanowiących własność Gminy Zabór ustalono na rzecz osób fizycznych i jednostek:

- służebność drogową,
- służebność przesyłu.

7.4. Budynki i lokale

Na mienie gminy w 2021 r. składało się 30 budynków, w tym: budynki mieszkalne, lokal mieszkalny i budynki niemieszkalne. W stosunku do roku 2020, w roku 2021 budynków nie przybyło. Położenie budynków wraz z ich powierzchnią przedstawia tabela Nr 14.

Tabela 14. Wykaz budynków wraz z ich powierzchnią

Lp.	Położenie budynku/lokalu adres	Powierzchnia budynku mieszkalnego m ²	Powierzchnia budynków niemieszkalnych m ²	Powierzchnia lokalu mieszkalnego m ²
1	Przytok ul. Kisieleńska 6	318,26	80,00	
2	Przytok ul. Lubuska 3	190,14	50,00	
3	Zabór ul. Gronowa 10 A,B,C	400,39		
4	Droszków ul. Kościelna 9		60,00	38,15
5	Czarna 20	59,44		
7	Zabór ul. Lipowa 1		194,08	
8	Zabór ul. Poczтовая - Straż		225,30	

9	Świetlica wiejska Przytok ul. Kisielińska 12		146,60	
10	Świetlica wiejska Dąbrowa		96,40	
11	Świetlica wiejska Miłsko		280,08	
12	Świetlica wiejska Tarnawa		51,12	
13	Tarnawa – budynek gospodarczy		4,56	
14	Świetlica wiejska Czarna		130,8	
15	Budynek gospodarczy Mielno		150,00	
16	Szkoła Droszków ul. Dębowa 6		381,79	
17	Urząd Gminy – Zabór ul. Lipowa 15		776,06	
18	Dom przed pogrzebowy Zabór		100,00	
19	Kotłownia Zabór		299,00	
20	Magazyn słomy Zabór		234,00	
21	Garaż przy Ośrodku Zdrowia Zabór ul. Polna 5		30,00	
22	Świetlica wiejska Zabór		230,00	
23	Świetlica wiejska Łaz		186,28	
24	Budynek szkoły z salą gimnastyczną Zabór ul. Witosa 30		3933,70	
25	Budynek przedszkola Zabór ul. Akacyjowa 1		834,00	
26	Budynek użytkowy (ośrodek zdrowia) Zabór ul. Polna 5		158,37	
27	Dom przed pogrzebowy Przytok		94,36	
28	Szatnia sportowa Zabór		156,00	
29	Garaż Świebodzin		18,00	
30	Świetlica wiejska Droszków		251,92	
Razem		968,23	9359,42	38,15

7.5. Gospodarka mieszkaniowa i lokalowa

Zasób mieszkaniowy gminy od 1 stycznia 2021 r. do 31 stycznia 2021 r. nie uległ zmianie i obejmował mieszkania komunalne i socjalne. Lokale komunalne i wyposażenie techniczne przedstawia tabela nr 15.

Tabela 15. Wykaz lokali komunalnych i wyposażenia technicznego

Lp.	Adres	Powierzchnia użytkowa lokali mieszkalnych	Ilość lokali komunalnych	Instalacja centralnego ogrzewania	Instalacja elektryczna	Instalacja wodno-kanalizacyjna/oczyszczalnie przydomowe	Zbiornik na nieczystości płynne
1	Przytok ul. Lubuska nr 3	80,11 m ²	2	2	2	0	1
2	Przytok ul. Kisielińska nr 6	114,00 m ²	2	2	2	1	0
3	Zabór ul. Gronowa nr 10	285,48 m ²	4	0	4	1	0
Razem		479,59 m²	8	4	8	2	1

Lokale socjalne i wyposażenie techniczne przedstawia tabela nr 16.

Tabela 16. Wykaz lokali socjalnych i wyposażenia technicznego

Lp.	Adres	Powierzchnia użytkowa lokali socjalnych	Ilość lokali socjalnych	Instalacja centralnego ogrzewania	Instalacja elektryczna	Instalacja wodno-kanalizacyjna/oczyszczalnia przydomowa	Zbiornik na nieczystości płynne
1	Czarna nr 20	59,44 m ²	2	0	2	0	0
2	Droszków ul. Kościelna 9	38,15 m ²	1	0	1	0	1
3	Przytok ul. Lubuska nr 3	110,03 m ²	5	0	5	0	1
4	Przytok ul. Kisielińska nr 6	204,26 m ²	6	6	6	1	0
5	Zabór ul. Gronowa 10	114,91 m ²	2	0	2	1	0
Razem		526,79 m²	16	6	16	2	3

Na początku 2021 r. na mieszkanie z zasobu gminy oczekiwało 1 gospodarstwa domowe. W trakcie roku 2021 zostały złożone kolejne 3 wnioski o najem lokalu z mieszkaniowego zasobu Gminy Zabór.

W 2021 r. z zasobu gminnego oddano nowym najemcom do użytkowania jedno mieszkanie komunalne oraz dokonano zamiany jednego lokalu. Wyremontowano 1 łazienkę mieszczącą się w budynku mieszkalnym przy ul. Kisielińskiej 6 w Przytoku.

Na dzień 31.12.2021 r. były trzy wnioski na najem lokali. Czas oczekiwania na otrzymanie mieszkania z zasobu gminy uzależniony jest od rotacji w wynajmowanych mieszkaniach. Najczęściej przyczyną rotacji jest zmiana miejsca zamieszkania, w rzadkich przypadkach zgon lokatora.

7.6. Gospodarka wodno-ściekowa

7.6.1. Woda

Gmina Zabór dostarcza wodę z 7 ujęć wody, w tym z 6 stacji uzdatniania wody i 1 hydroforni. Dostęp do sieci wodociągowej w gminie posiada 90 % mieszkańców. Długość czynnej sieci wodociągowej na koniec 2021r. wyniła 50,67 km i w stosunku do roku 2020 wydłużyła się o 1,44 km. Wiek sieci wodociągowej przedstawia tabela Nr 17.

Tabela 17. Wiek sieci wodnej w latach

L.p.	Długość sieci w km	Wiek sieci w latach
1	18,00	0-10
2	5,18	11-15
3	1,14	16-20
4	11,95	21-25
5	15,50	26-30
6	2,10	31-35
7	1,00	>40

W 2021 roku 1126 odbiorców korzystało tylko z dostawy wody, a 262 odbiorców zarówno z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Na terenie gminy 1363 odbiorców posiada wodomierze główne, a 25 odbiorców rozliczanych jest w oparciu o przeciętne normy zużycia wody. Na dzień 1 stycznia 2021 r. istniało 1287 przyłączy do sieci wodociągowej. W związku z budową nowych budynków jednorodzinnych na terenie naszej gminy w 2021 zostało przyłączonych 43 nowych odbiorców wody. Na koniec 2021 roku bilans przyłączy wodociągowych na terenie gminy wynosił 1330 przyłączy.

7.6.2 Ścieki

Gmina Zabór odbiera ścieki zarówno dowożone, jak i dopływające do oczyszczalni ścieków w Zaborze, która została oddana do użytkowania w 1992 roku. Rocznie oczyszczalnia oczyszcza ok. 52 000 m³ ścieków komunalnych. Długość sieci kanalizacyjnej w 2021 roku wynosiła 5,7 km, a dostęp do niej posiada 24 % mieszkańców gminy. Wiek sieci kanalizacyjnej przedstawia tabela nr 18.

Tabela 18. Wiek sieci kanalizacyjnej w latach

L.p.	Długość sieci w km	Wiek sieci w latach
1	0,5	1
2	0,3	8
3	1,0	15
4	1,4	18
5	0,8	21
6	0,3	23
7	0,6	24
8	0,8	29

Na koniec 2021 roku bilans przyłączy kanalizacyjnych na terenie gminy wynosił 204 szt. W 2021 roku z zakresu gospodarki wodno-ściekowej zrealizowane zadania inwestycyjne przedstawione w Rozdziale 5.4 Inwestycje w tabeli 10.

7.7. Gospodarka Odpadami

Na dzień 31 grudnia 2021 r. w Gminie Zabór odbierano odpady z 1427 nieruchomości zamieszkałych. Odpady odbierała firma TRANS-FORMACJA Marcin Wijatyk, zlokalizowana pod adresem: Ołobok, ul. Słoneczna 17. Odpady selektywne przyjmowane były również w Zaborze w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych zwanego PSZOK-iem. Ilości odpadów segregowanych odebranych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych w 2021 roku przedstawia tabela Nr 19.

Tabela 19. Ilości odpadów segregowanych odebranych w roku 2021

L.p.	Nazwa podmiotu upoważnionego do odbioru odpadów komunalnych	Kod i rodzaj odebranych odpadów	Ilość [Mg] odpadów odebranych w roku 2021
1	TRANS-FORMACJA Marcin Wijatyk ul. Słoneczna 17 66-213 Ołobok	15 01 01 - Opakowania z papieru i tektury	55,240
		15 01 02 - Opakowania z tworzyw sztucznych	167,980
		15 01 07 - Opakowania ze szkła	146,460
		10 01 01 - Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów	30,640
		20 02 01 - Odpady ulegające biodegradacji	285,080
		20 03 07 - Odpady wielkogabarytowe	88,780
2	VINCOMED Jacek Komorowski 66-008 Słone	20 01 08 - Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	2,030

W stosunku do roku 2020 ilość odpadów segregowanych odebranych z nieruchomości w roku 2021 wzrosła o 213,084 Mg. Ilości odpadów niesegregowanych odebranych z nieruchomości w 2021 roku przedstawia tabela nr 20.

Tabela 20. Ilości odpadów niesegregowanych odebranych w roku 2021

Nazwa podmiotu upoważnionego do odbioru odpadów komunalnych	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne (20 03 01) odebrane z nieruchomości położonych na terenie gminy Zabór w 2021 roku		
	Ilości odpadów z nieruchomości zamieszkałych [Mg]	Ilości odpadów z nieruchomości niezamieszkałych [Mg]	Całkowita ilość odpadów [Mg]
TRANS-FORMACJA Marcin Wijatyk ul. Słoneczna 17, 66-213 Ołobok	812,6100	92,8700	905,4800

W stosunku do roku 2020 ilość niesegregowanych (zmieszane) odpady komunalnych odebranych z nieruchomości zamieszkałych w roku 2021 zmniejszyła się o 16,0300 Mg

Ilość odpadów segregowanych zebranych w ramach PSZOK w 2021 roku przedstawia tabela nr 21.

Tabela 21. Ilość odpadów segregowanych przyjętych na PSZOK w 2021 roku

L.p.	Rodzaj i kod odebranych odpadów	Ilość [Mg] odpadów zebranych w roku 2021
1	15 01 01 - Opakowania z papieru i tektury	6,140
2	15 01 02 - Opakowania z tworzyw sztucznych	1,220
3	15 01 07 - Opakowania ze szkła	1,780
4	16 01 03 - Zużyte opony	10,800
5	17 01 07 - Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	215,640
6	20 02 01 - Odpady ulegające biodegradacji	57,320
7	20 03 07 - Odpady wielkogabarytowe	206,180

W stosunku do roku 2020 ilość odpadów segregowanych odebranych w PSZOK w roku 2021 wzrosła o 143,780 Mg.

Gmina Zabór w 2021 roku poniosła koszty związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami w wysokości 1 673 032,55 zł, co oznacza, że koszty w stosunku do 2020 roku wzrosły o 51% .

7.8. Utrzymanie dróg

Sieć komunikacyjną na terenie gminy tworzą drogi wojewódzka, powiatowe i gminne. Ich rozmieszczenie jest adekwatne do sieci osadniczej i wystarczające w stosunku do aktualnych potrzeb mieszkańców gminy. Niestety stan techniczny, zwłaszcza dróg powiatowych, nie jest najlepszy.

Droga wojewódzka Nr DW 282 zlokalizowana na terenie gminy, przecina gminę ze wschodu na zachód w jej środkowej części, łącząc Zieloną Górę z Bojadłami. W jej ciągu znajduje się przeprawa promowa przez rzekę Odrę.

W odniesieniu do dróg gminnych, to spośród ponad 46,7 km dróg publicznych Gminy Zabór tylko 11,8 km posiada nawierzchnię bitumiczną, 4,5 km nawierzchnię z kostki brukowej, 8,2 km nawierzchnię tłuczniową. Drogi gruntowe i utwardzone tłuczniem, mimo iż w większości przypadków nie są nadmiernie eksploatowane, z racji charakteru swojej nawierzchni wymagają częstych remontów. Wykaz dróg gminnych publicznych przedstawia tabela Nr 22.

Tabela 22. Wykaz dróg gminnych publicznych w gminie Zabór

L.p.	Nazwa drogi	Nr drogi	Klasa	ogółem	bitumiczna	kostka	łuczniowa	Gruntowa
				[km]	[km]	[km]	[km]	[km]
1	Bobrowniki-Czarna	004004F	L	1,490	0,325			1,165
2	Czarna-Milsko	007006F	L	4,740			0,510	4,230
3	Łaz-Wieloblota-Rajewo-Jany	007003F	L	6,700	2,550			4,150
4	Ługowo - Droszków	007008F	L	3,400			3,400	
5	Milsko-Tarnawa	007001F	L	4,500			0,100	4,400
6	Niedoradz-Droszków	004010F	L	2,585	0,550			2,035
7	Przytok-Chynów-Łężycza	007007F	L	1,200	0,300			0,900
8	dr. Woj.-Przytok-Rajewo-Przytoczki-Stożne	007004F	L	8,670	2,570		1,919	4,181
9	Zabór-Proczki	007005F	L	3,210	1,930		1,280	
10	Zabór-Tarnawa-Mielno	007002F	L	2,630	2,630			
	Razem drogi lokalne			39,125	10,855		7,209	21,061
11	Zabór - dz. nr 340, 568, 392, 565, 343/5 (ul. Szkolna, Pocztowa, Stolarska)	007009F	D	0,5	0,120	0,380		
12	Zabór - dz. nr 308, 309/7, 310/3, 31/1, 311, 301, 267, 265, 527 - ul. Kwiatowa, Akacyjowa, Sportowa, ogrodowa, Morwowa	007010F	D	1,148	0,185	0,475	0,248	0,240
13	Zabór ul. Okrężna i Wapienna	007016F	D	0,202		0,202		
14	Zabór - dz. 546/1, 265 ul. Leśna	007014F	D	0,3		0,300		
15	Droszków- dz. 388/1 ul. Drobiarska	007015F	D	0,293			0,293	
16	Droszków dz. nr 51/4, 52/2, 52/1, 33, 242/15 ul. Ulice Ceglana, Kalinowa	007013F	D	1,737		1,137	0,360	0,240
17	Droszków, ul. Sosnowa	007017F	D	0,594				0,594
18	Droszków ul. Brzozowa, Wierzbowa, Klonowa, Akacyjowa, Bukowa, Lipowa, Grabowa, Jesionowa, Jazzowa	007012F	D	2,163		2,049	0,114	
19	Milsko	007011F	D	0,654	0,654			
	Razem drogi dojazdowe			7,591	0,959	4,542	1,015	1,074
	Ogółem drogi dojazdowe + lokalne			46,716	11,814	4,542	8,224	22,135

W analizowanym 2021 roku wykonano następujące inwestycje drogowe:

- 1) Budowa drogi ul. Ogrodowej w Zaborze;
- 2) Budowa drogi gminnej - ul. Myśliwskiej wraz z drogami wewnętrznymi w ciągu ul. Widokowej w m. Przytok;
- 3) Budowa dróg wewnętrznych ul. Tylnej i Krótkiej wraz z budową odwodnienia drogowego w miejscowości Zabór.

Oprócz zadań inwestycyjnych prowadzone są również bieżące naprawy dróg. Szczegółowy wykaz inwestycji drogowych przedstawiono w rozdziale 5.4 Inwestycje, tab.8.

7.9. Oświetlenie drogowe

W roku 2021 na terenie gminy zrealizowano następujące inwestycje z zakresu rozbudowy oświetlenia drogowego, które obejmowały m.in.:

- 1) Budowa oświetlenia drogowego w m. Czarna, ul. Sosnowa – I ETAP
- 2) Uzupelnienie oświetlenia drogowego w ciągu ul. Dębowej w Droszkowie

Oprócz inwestycji w zakresie rozbudowy oświetlenia drogowego, Gmina obecnie realizuje zadanie w ramach w Regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie 2020, priorytet 3 - Gospodarka niskoemisyjna, działanie 3.3 - Ograniczenie niskiej emisji w miastach, poddziałanie 3.3.3 - Ograniczanie niskiej emisji w miastach – ZIT Zielona Góra polegające na kompleksowej modernizacji oświetlenia drogowego w gminie Zabór. Zakończenie zadania planowane jest w 2022 roku.

8. Pomoc społeczna

Pomoc społeczna w Gminie Zabór realizowana jest głównie przez Ośrodek Pomocy Społecznej (OPS) - jednostkę organizacyjną Gminy Zabór. Głównym zadaniem pomocy społecznej jest wspieranie osób lub rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności ludzkiej. Zadania realizowane są w oparciu o ustawę o pomocy społecznej, obejmują działania osłonowe i aktywizujące w celu umożliwienia osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie rozwiązać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

OPS jest realizatorem świadczeń rodzinnych wraz z dodatkami, świadczeń i zasiłków pielęgnacyjnych oraz funduszu alimentacyjnego, świadczeń wychowawczych 500 plus, dodatków mieszkaniowych i energetycznych, stypendiów szkolnych, przyznaje Karty Dużej Rodziny oraz wydaje zaświadczenia o dochodach w ramach programu „Czyste powietrze”. Jednostka prowadzi również postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych i prowadzi postępowania w sprawie dodatków osłonowych.

W 2021r. przyznano świadczenia 105 osobom, zarówno pieniężne jak i niepieniężne (posiłek, zakup opału, bywa też odzież, schronienie, praca socjalna, interwencja kryzysowa). 104 świadczenia przyznane były w ramach zadań własnych, niektóre były dotowane z budżetu państwa. Jednej osobie przyznano świadczenie w ramach zadań zleconych.

W 2021r. - 7 osobom zapewniano usługi opiekuńcze, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagały pomocy innych osób, a były tego pozbawione. Jedną osobę niepełnosprawną (dziecko), objęto specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zadanie jest w 100% dotowane z budżetu państwa. Realizowano również program opieki wytchnieniowej, mający na celu odciążenie opiekunów osób chorych i niepełnosprawnych w postaci zapewnienia opieki dla osób zależnych, którymi się opiekują, sześć osób otrzymało ww. pomoc. Realizowano również program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” edycja 2021 r. skorzystały z pomocy asystenta dwie osoby niepełnosprawne. Pomoc w postaci pracy socjalnej była udzielana 40 rodzinom, w których łącznie liczba osób w rodzinach wyniosła 79 . Kontrakty socjalne prowadzono z 4 osobami.

W roku 2021 w domu pomocy społecznej przebywały 3 osoby. Odpłatność za pobyt jest zadaniem własnym finansowanym wyłącznie przez gminę, nie istnieją żadne formy dotacji o które by można wystąpić.

W 2021 r. przeprowadzono wywiady środowiskowe oraz aktualizację wywiadów na potrzeby przyznania pomocy, pracy z rodziną, na zlecenie sądów, zakładów ubezpieczeń społecznych, KRUS-u, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i innych instytucji.

W roku 2021 kwalifikowano również osoby do przyznania pomocy żywnościowej w formie paczek żywnościowych z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa na lata 2014-2020. Na potrzeby kwalifikowania do pomocy sprawdzano sytuację dochodową. Zakwalifikowano do pomocy żywnościowej 67 osób, które otrzymały żywność.

W ośrodku pomocy społecznej realizowany jest program Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny. W 2021r. wydano 14 kart tradycyjnych, 14 elektronicznych oraz 4 elektroniczne i tradycyjne łącznie.

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie OPS zapewnia obsługę Zespołowi Interdyscyplinarnemu zajmującemu się problemami przemocy. W ośrodku tworzone są również grupy robocze d/s przemocy zajmujące się daną sprawą przy realizacji procedury Niebieskiej Karty.

Łącznie w 2021r. wszczęto procedurę Niebieskiej Karty wobec 15 rodzin. Pomocą grup roboczych w związku z przemocą domową objęto 12 rodzin. Zakończono 6 procedur Niebieskich Kart. Utworzono 9 grup roboczych, łącznie odbyło się 20 posiedzeń w tych grupach, złożono 4 doniesienia do prokuratury o popełnieniu przestępstwa z art. 207 kodeksu karnego w sprawie znęcania się fizycznego bądź psychicznego nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny. Jedna osoba brała udział w programie psychologicznym dla sprawców przemocy.

W celu realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny, wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ośrodku pomocy społecznej w 2021 r. asystent rodziny został zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na etat. W 2021r. opieką asystenta rodziny objęto 10 rodzin. Przeciętny czas pracy z rodziną to 27 miesięcy. Z 2 rodzinami w trakcie roku zakończono pracę, ze względu na zaprzestanie współpracy. Na koniec roku współpracowało z asystentem 8 rodzin, w tym 4 rodzin powyżej roku, 2 poniżej roku ale dłużej niż trzy miesiące oraz 2 w czasie nieprzekraczającym 3 miesięcy.

W 2021 r. na terenie Gminy Zabór działały trzy placówki wsparcia dziennego, w Przytoku, Zaborze oraz Droszkowie. Łącznie odbyło się 118 spotkań. W sumie w zajęciach oferowanych przez świetlicę uczestniczyło 341 dzieci.

W roku 2021 r. w pieczy zastępczej przebywało 14 dzieci. Dwójka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, dwanaścioro w rodzinach zastępczych. Ponadto, każda rodzina, z którą odbywała się praca miała zapewniony dostęp do specjalistycznego wsparcia, mogła skorzystać z porady psychologicznej, psychoterapii, którą zapewniamy na miejscu w Zaborze.

Na realizację wszystkich zadań prowadzonych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaborze w roku 2021 wydatkowano kwotę 8 000 958 ,91 zł

9. Oświata i Wychowanie

W roku 2021 wydatki na oświatę wynosiły ogółem 5 318 085,89 zł co stanowi 19,32% ogólnych wydatków Budżetu Gminy Zabór. Subwencja oświatowa ogólna przekazywana przez Ministerstwo od wielu lat nie zabezpiecza w pełni kosztów ponoszonych na utrzymanie szkół podstawowych i w roku 2021 wyniosła 2 448 856,00 zł. Gmina dotuje placówki niepubliczne: Zespół szkolno-Przedszkolny w Droszkowie i Niepubliczne Przedszkole „Zielona Nutka” w Zaborze oraz pokrywa koszty realizacji wychowania przedszkolnego dzieci z terenu gminy Zabór uczęszczające do przedszkoli w mieście Zielona Góra.

9.1. Wychowanie przedszkolne

Wychowaniem przedszkolnym w roku 2021 objęto 81 % populacji dzieci z terenu gminy w wieku od 3-6 lat- o 9 % więcej niż w roku 2020. Dzieci w tym przedziale wiekowym mogą korzystać z dwóch placówek prowadzących wychowanie przedszkolne na terenie gminy: Niepublicznego Przedszkola w Zaborze "Zielona Nutka" oraz Społecznego Przedszkola w Droszkowie funkcjonującego w ramach Zespołu Szkolno-Przedszkolnego. W roku 2021 średnio 28 dzieci przedszkolnych z terenu Gminy Zabór uczęszczało dodatkowo do przedszkoli w mieście Zielona Góra. Liczbę dzieci i oddziałów w zaborskich przedszkolach w roku szkolnym 2020/2021 i 2021/2022 przedstawia tabela Nr 23.

Tabela 23. Liczba oddziałów i dzieci w zaborskich przedszkolach w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022

L.P.	Nazwa przedszkola	Rok szkolny	Liczba oddziałów	Liczba dzieci w poszczególnych oddziałach		
				Liczba dzieci w przedszkolu	3-4 -5 latki	6- latki
1	Przedszkole „Zielona Nutka w Zaborze”	2020/2021	3	75	52	23
		2021/2022	3	72	54	17
2	Społeczne Przedszkole w Droszkowie	2020/2021	3	54	36	18
		2021/2022	4	60	46	14

W Niepublicznym Przedszkolu w Zaborze Zielona Nutka w roku 2021 na terenie placówki były prowadzone prace związane z wyrównaniem terenu oraz jego zagospodarowaniem. Zostały ściągnięte wszystkie stare płytki i obrzeża chodnikowe. Część z nich została wykorzystana do ułożenia tzw. ścieżki ewakuacyjnej wokół budynku. Dzięki zmniejszeniu chodników, zgodnie z wymogami prawa budowlanego, na terenie posesji placówki powstało więcej miejsca na plac zabaw dla dzieci. Podczas prac budowlanych na terenie przedszkola zostały wyniesione na powierzchnię trzy studzienki kanalizacyjne oraz wykonano odprowadzenie wody deszczowej z dwóch rynien. Teren rekreacyjny dla dzieci został wyrównany, nawieziono ziemię, położono trawę z rolki. Dodatkowo zamontowano płotek, który oddziela plac zabaw od części, w której znajduje się miejsce na ognisko. Wymieniono kosiarkę do trawy. Dla bezpieczeństwa podopiecznych został zamontowany na bramce głównej wejściowej elektrozapę, który zabezpiecza wyjście dzieci poza teren placówki. W łazience zewnętrznej zostało zamontowane gniazdko elektryczne, które jest niezbędne do podłączenia sprzętów nagłośnieniowych na zewnątrz oraz do prowadzenia różnych prac remontowych lub porządkowych. Przy współfinansowaniu Rodziców zakupiono nowy domek na plac zabaw oraz żagle przeciwsłoneczne. Ponadto udało się zakupić zmywarkę do wyparzania kubków (dzieci w ciągu dnia mają dostęp do wody pitnej prócz napojów podawanych do posiłków przez firmę cateringową). Do szatni zakupiono i zamontowano klimatyzator wraz z ozonowaniem. W każdej sali dydaktycznej, wymieniono drzwi na drzwi przesuwne co pozwoliło zwiększyć bezpieczeństwo dzieci i personelu. Doposażono salę gimnastyczną w sprzęt nagłośnieniowy wraz z oświetleniem. Wewnątrz budynku, na korytarzu głównym przy salach dydaktycznych usunięto pęknięcia ścian i sufitu oraz zamontowano dwie rewizje. Dbając o ekologię oraz zdrowie dzieci i personelu w całej placówce, na grzejnikach, zostały wymienione głowice termostatyczne pozwalające na regulację ciepła w przedszkolu. Dzięki temu zmniejszyły się koszty poboru gazu, tzn. opłaty za centralne ogrzewanie. Z uwagi na bliskość lasu i stawu dodatkowo zamontowano w oknach moskitiery, które chronią przed owadami.

9.2. Obowiązek szkolny

Obowiązek szkolny na terenie Gminy Zabór realizowany jest w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Zaborze oraz w Społecznej Szkole Podstawowej w Droszkowie prowadzonej przez Stowarzyszenie Oświatowe "Przyjazna Szkoła". Liczbę dzieci i oddziałów w poszczególnych szkołach w roku szkolnym 2020/2021 i 2021/2022 przedstawia tabela Nr 24.

Tabela 24. Liczba oddziałów i dzieci w szkołach w roku szkolnym 2019/2020 i 2020/2021

L.p.	Nazwa przedszkola	Rok szkolny	Liczba oddziałów	Liczba uczniów w szkole
1	Szkoła Podstawowa w Zaborze	2020/2021	10	172
		2021/2022	10	175
2	Społeczna Szkoła w Droszkowie	2020/2021	3	30
		2021/2022	3	34

Obserwuje się, że wśród wszystkich dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Zabór ponad połowa uczęszcza do szkół zlokalizowanych poza terenem gminy Zabór. W roku szkolnym 2021/2022 do szkół poza terenem Gminy Zabór uczęszczało około 50 % dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Zabór. Wśród tych dzieci jest ponad 20 dzieci, które faktycznie nie zamieszkują na terenie gminy Zabór, a posiadają status osoby zamieszkałej.

W roku szkolnym 2021/2022 Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Zaborze podejmowała różnorodne działania promujące szkołę. Dostosowane one były do sytuacji związanej z pandemią i wynikającymi z tego ograniczeniami szczególnie w I okresie roku szkolnego. W związku z tym podstawę promocji szkoły stanowił internet. Sukcesy uczniów i nauczycieli były eksponowane na stronie internetowej oraz Facebooku szkoły. W II okresie roku szkolnego udało się zorganizować wizytę uczniów ze Społecznej Szkoły Podstawowej w Droszkowie oraz grupy sześciolatków z Przedszkola Zielona Nutka w Zaborze.

Na wybór szkoły duży wpływ ma baza lokalowa szkoły. W Zaborze jest ona sukcesywnie modernizowana. Remontowane są klasopracownie przedmiotowe, zakupywane są nowoczesne pomoce dydaktyczne w tym multimedialne. W 2021 roku dokupiono nowe urządzenia na plac zabaw dla młodszych uczniów, przeprowadzono remont poszczególnych klas, odnowiono magazyny i pomieszczenia socjalne, a także przeprowadzono pełny remont sali gimnastycznej.

Grono pedagogiczne, stara się także otwierać szkołę na świat poprzez realizację z sukcesami wielu projektów we współpracy z Fundacją Rozwoju Systemu Edukacji. Dzięki nim uczniowie mają możliwość nawiązania kontaktów z rówieśnikami w innych krajach, stałego doskonalenia swoich umiejętności językowych. Od dwóch lat podejmowane są działania w ramach projektu Erasmus+. Uczniowie przygotowani są także do udziału w różnych konkursach przedmiotowych, plastycznych, muzycznych. Największym sukcesem uczniów i nauczycieli jest zdobycie przez ucznia klasy VIII tytułu laureata konkursu języka angielskiego oraz przez uczennicę klasy VIII tytułu finalisty konkursu języka niemieckiego.

Szkoła stara się wraz ze znoszeniem ograniczeń pandemicznych powracać do normalnego funkcjonowania. Stopniowo przywracane są działania, które cieszyły się zainteresowaniem uczniów, a nie mogły być realizowane przez pandemię m.in. realizacja projektu „Świat Nauki”, organizacja imprez ogólnoszkolnych. W ramach promocji czytelnictwa wspólnie z Biblioteką w Zaborze realizowany jest projekt dla dzieci młodszych Książkoludki.

W Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Droszkowie przeprowadzono remont, w wyniku którego stworzono dodatkową salę przedszkolną mieszczącą grupę 10-osobową, utworzono pomieszczenie do prowadzenia zajęć logopedycznych i z zakresu wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, a także gabinet dyrektora. Dzięki modernizacji bazy komputerowej szkoły i zakupowi dodatkowych laptopów dla wszystkich uczniów, wraz ze stacją ładującą do ich przechowywania możliwe było zlikwidowanie sali komputerowej, a także wyposażenie wszystkich uczniów w komputery na czas trwania nauczania zdalnego. Szkoła wzbogaciła się również w nowoczesne zestawy robotów edukacyjnych Geni Bot do nauki programowania, a nauczycielki zostały przeszkolone w zakresie prowadzenia zajęć z kodowania dla dzieci z klas wczesnoszkolnych. Dodatkowo przedszkole wzbogaciło się o duży ścienny monitor interaktywny.

9.3. Kadra pedagogiczna

W Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Zaborze od wielu lat największy wskaźnik stanowią nauczyciele z najwyższym stopniem awansu zawodowego tzw. nauczyciele dyplomowani. Liczbę stosunków, pracy oraz stopnie awansu zawodowego w roku szkolnym 2021/2022 w szkołach podstawowych w Gminie Zabór przedstawia tabela nr 25.

Tabela 25. Liczba stosunków pracy oraz stopnie awansu zawodowego w szkołach podstawowych w roku szkolnym 2021/2022

Wyszczególnienie		Liczba stosunków pracy						
		Ogółem	Bez stopnia	Stażysta	Kontraktowy	Mianowany	Dyplomowany	
1		2	3	4	5	6	7	
SP ZABÓR	Zatrudnienie w pełnym wymiarze	16	0	0	0	2	14	
	Zatrudnienie w niepełnym wymiarze	Liczba osób	7	0	1	2	0	4
		W tym etatu	3,56	0	0,5	1	0	2,06
	Razem osoby		23	0	0	1	4	18
SP DROSKÓ W	Zatrudnienie w pełnym wymiarze	3	0	2	1	0	0	
	Zatrudnienie w niepełnym wymiarze	Liczba osób	1	0	0	0	0	1
		W tym etatu	1/10	0	0	0	0	1/10
	Razem osoby		4	0	2	1	0	1

9.4. Stypendium Wójta

Od roku 2003 uczniom szkół, dla których organem prowadzącym jest Gmina Zabór przyznawane jest stypendium Wójta Gminy Zabór za ich osiągnięcia w nauce. W roku 2021 stypendium otrzymało 25 uczniów. Na ten cel przeznaczono z budżetu gminy środki w wysokości 39 200 zł.

9.5. Dowozy do szkół

W roku 2020 z dowozów do Szkoły Podstawowej w Zaborze korzystało średnio - 109 uczniów w tym 2 uczniów niepełnosprawnych, natomiast w roku 2021 z dowozów skorzystało średnio 113 uczniów w tym 1 uczeń niepełnosprawny oraz 10 uczniów niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie Gminy Zabór, dojeżdżających do szkół miejskich. Na ten cel wydatkowano z budżetu gminy kwotę 172 191,12 zł.

10. Opieka nad dziećmi w wieku do lat 3

Opieka nad dziećmi w wieku do lat 3 w Gminie Zabór prowadzona jest od 7 stycznia 2020r. w formie Klubu Dziecięcego. Klub zlokalizowany jest w budynku przedszkola w Zaborze i został wyposażony w nowoczesne meble i pomoce dydaktyczne. W 2021r. gmina uzyskała drugą transzę dofinansowania na działalność klubu w kwocie 195 511,88 zł z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego - Lubuskie 2020 w ramach Działania 6.4. Powrót na rynek pracy osób sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku do 3 lat, która pozwoliła zrealizować do końca projekt pn: „Pierwszy żłobek w Gminie Zabór” oraz otrzymała dotację z Programu Maluch+ 2021 w kwocie 14 400 zł. W roku 2021 na funkcjonowanie klubu dziecięcego przeznaczono łącznie 301 462,95 zł. W roku 2021 placówkę doposażono w zabawki i pomoce dydaktyczne oraz dofinansowano zakup słupków ogrodzeniowych do wykonania ogrodzenia.

11. Kultura

11.1. Gminna Biblioteka Publiczna w Zaborze

Działalność kulturalna na terenie gminy prowadzona jest przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Zaborze. Biblioteka prowadzi także cztery punkty biblioteczne w świetlicach wiejskich w Dąbrowie, Czarnej, Droszkowie i Miłsku. Na dzień 31 grudnia 2021 r. stan księgozbioru w Gminnej Bibliotece Publicznej wyniósł 16.715 woluminów i 231 egzemplarze zbiorów audiowizualnych (audiobooki, filmy) o łącznej wartości 242.501,96 zł. Z zasobów biblioteki w Zaborze w roku 2021 korzystało 481 osób, w tym: 15 osób w punktach bibliotecznych. W roku 2021 biblioteka wypożyczyła na zewnątrz 11718 książek, w tym: w punktach bibliotecznych 367 wol. Ponadto wypożyczono 211 czasopism i 411 audiobooków. Na miejscu udostępniono: 689 książek, 100 czasopism, 15 audiobooki.

Na bieżące funkcjonowanie samorządowej instytucji kultury w roku 2021 wydatkowano 247 988,69 zł oraz środki w wysokości 46 550,00 zł z przeznaczeniem na pierwszy etap rozbudowy i przebudowy Gminnej Biblioteki .

Przedsięwzięcia zorganizowane w roku 2021 w Gminnej Bibliotece Publicznej w Zaborze w ramach promocji biblioteki upowszechniania książki i czytelnictwa przedstawia tabela Nr 26.

Tabela 26. Przedsięwzięcia przeprowadzone przez bibliotekę w ramach promocji upowszechniania książki w roku 2021

DATA	WYDARZENIE	WSPÓŁPRACA	UCZESTNICZY
Co tydzień	Naturówka– spotkania promujące zdrowy styl życia i literaturę na ten temat	-	280
Comiesięczne	<u>Dyskusyjny Klub Książki dla Dzieci/</u> Lekcje biblioteczne	SP Zabór, Instytut Książki, WMBP	179
1.01– 30.06	Projekt dla dzieci „W poszukiwaniu teatralnych i muzealnych skarbów”, Cykl 36 warsztatów, Wycieczka do Muzeum Archeologicznego Środkowego Nadodrza, Wycieczka do Muzeum Ziemi Wschowskiej, Teatr Idy Ochockiej, Wycieczka do Teatru Lubuskiego,	Stowarzyszenie Za Borem SP Zabór, Fundacja PZU	665
25.10, 10.11	Skarby jesieni – warsztaty z książką dla dzieci 2 zajęcia	Studnia życzeń	77
Wrzesień 2022	Projekt „Zaborskie muzyczne podróże w przeszłość” 2 koncerty muzyki lat 80 i 90, warsztaty kulinarne	Koło Gospodyń Wiejskich w Zaborze Lokalna Grupa Działania LCW	150
5.10	Wizyta przedszkolaków z przedszkola w Droszkowie - 2 zajęcia	Przedszkole w Droszkowie	50

Październik - Grudzień	Projekt Liga eSzkoła – robotyka - 11 spotkań	SP Zabór	88
5.11	Koncert chóru Con spirito	LCW	55
7.06	Spotkanie z pisarzem Marcinem Pałaszem	DKK, Instytut Książki WIMBP	20
11.09	Narodowe Czytanie	UG Zabór, Teatr Zza Boru	40
Początek września	<u>Mała książka – Wielki Człowiek</u> - Prezentacja o roli książki w rozwoju dziecka	Przedszkola	30
Od września do grudnia	<u>Mała książka – Wielki Człowiek</u> Projekt biblioteczny dla przedszkolaków	Instytut Książki	60
22.10	Spotkanie autorskie z Renatą Piątkowską	Instytut Książki, WIMBP im. C. Norwida, DKK	24
1.05.2021 – 30.06.2022	Projekt „Muzyczno-kulinarne podróże w przeszłość w gminie Zabór”, 4 Warsztaty kulinarne, 2 spektakle muzyczne, 1 spotkanie autorskie z Zofią Mąkosą	Koło Gospodyń Wiejskich w Zaborze	225

Ponadto w 2021 roku biblioteka podpisała umowę na:

- 1) dofinansowanie projektu „Przebudowa i rozbudowa Gminnej Biblioteki Publicznej w Zaborze” w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich”, typ operacji: „Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne”. Dofinansowanie wyniesie 500.000 zł.
- 2) dofinansowanie projektu „Zaprojektowanie i zrealizowanie rozbudowy i przebudowy Gminnej Biblioteki Publicznej w Zaborze wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą towarzyszącą” (ten projekt jest rozszerzeniem zakresu pierwszego projektu rozbudowy) – w ramach programu Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 Priorytet 2 Kierunek interwencji 2.1. Infrastruktura Bibliotek 2021-2025. Dofinansowanie wyniesie 2.250.000 zł.

11.2. Inni organizatorzy przedsięwzięć kulturalnych

Ważne miejsce w życiu kulturalnym gminy zajmuje „Teatr Zza boru”, który działa od 2007 r. skupiając dorosłych mieszkańców (obecnych i byłych) Gminy Zabór, jako nieformalna grupa twórcza – nieprofesjonalny zespół teatru dramatycznego. Siedzibą teatru jest sala wiejska w Zaborze przy współpracy z miejscowym sołtysem, Radą sołecką i Kołem Gospodyń Wiejskich. Systematyczna praca artystyczna nad każdym nowym przedstawieniem trwa ok. pół roku. Działalność Teatru Zza boru w pierwszej połowie roku 2021 była znacznie ograniczona ze względu na kolejne fale pandemii i związane z nią ograniczenia aktywności kulturalnej w całym kraju.

Jesienią Teatr Zza boru przedstawił spektakl „Sowi dom”:

- 29 października 2021 r. w świetlicy wiejskiej w Zaborze (charytatywny występ dla Milanka + licytacja)
- 6 listopada 2021 r. w Ośrodku Kultury w Pobiedziskach (w ramach ogólnopolskiego festiwalu „Niepodległa”), gdzie zdołał II nagrodę.

Teatr Zza boru wystąpił także w dwóch spektaklach plenerowych:

- 3 września 2021 r. „Kroniki Droszkowskie – wersja I” w Zaborze podczas Dni Województwa Lubuskiego,
- 17 października 2021 r. „Kroniki Droszkowskie – wersja II” (zmieniona obsada i przestrzeń) w Droszkowie.

Ponadto 13 sierpnia 2021 r. aktorzy Teatru Zza boru uczestniczyli w prezentacji scenicznej „Bajki-czytajki” na Placu Teatralnym w Zielonej Górze, a 10 września 2021 r. członkowie zespołu wzięli aktywny udział w narodowym czytaniu „Moralności pani Dulskiej” na terenie świetlicy wiejskiej w Zaborze.

W okresie wrzesień – grudzień 2021 r. niezależnie od powyższych wydarzeń Teatr Zza boru systematycznie pracował nad nowym spektaklem „Lekcja” E. Ionesco, którego premiera odbędzie się w 2022 r.

12. Sport, rekreacja i turystyka

Najbardziej prężnym ośrodkiem sportowo-rekreacyjnym w gminie pozostaje kompleks sportowy z boiskami „Moje Boisko – ORLIK 2012” w Zaborze. Kompleks wyposażony jest w boisko ze sztuczną nawierzchnią pozwalającą na uprawianie takich sportów jak: siatkówka, koszykówka, tenis ziemny, speedball oraz piłka nożna. Obiekt wykorzystywany jest przez cały rok. Boiska ze sztuczną nawierzchnią znajdują się również w Droszkowie i Przytoku .

Na terenie kompleksu sportowego w Zaborze znajduje się także boisko z nawierzchnią trawiastą wykorzystywane głównie do gry w piłkę nożną. Boisko to wyposażone jest w szatnię piłkarską wybudowaną z udziałem dofinansowania ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Inicjatorami i organizatorami sportu na terenie Gminy Zabór są także organizacje pozarządowe Gminny Klub Piłki Nożnej LIWNO Zabór, PZW Koło Zabór i Przytok, Lubuskie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej w Zielonej Górze, Klub Ju-Jitsu "TORA". To dzięki nim w 2021r. w gminie zorganizowano zawody wędkarskie dla dzieci, dorosłych i niepełnosprawnych, Półmaraton w Przytoku, seminaria sztuk walki oraz prowadzono rozgrywki piłki nożnej.

W Gminie Zabór działa klub jeździecki „Lansada” Milsko. Na rozległym terenie wybudowane są trzy stajnie z boksami dla 30 koni oraz hala do ujeżdżania i trenowania koni, oferuje nie tylko padoki i wspaniałe miejsca do jazdy terenowej, ale także krytą ujeżdżalnię. Ośrodek jest organizatorem regionalnych zawodów w skokach przez przeszkody, wpisanych na stałe do kalendarza oraz zawodów we Wszechstronnym Konkursie Konia Wierzchowego. W ośrodku prowadzone są także zajęcia rehabilitacyjne dla osób z niepełnosprawnościami.

Od kilku lat w Przytoku funkcjonuje dziewięć dołkowe pole golfowe Przytok Golf & Resort. Integralnym elementem pola golfowego są także stanowiska treningowe, dom klubowy zapewniający gastronomię i noclegi.

Na terenie kompleksu Przytok Golf resort znajdują się korty tenisowe - Przytok Tennis Club, które prowadzą zajęcia z nauki gry w tenisa dla dzieci i młodzieży. Jest hala tenisowa, dwa oświetlone korty ze sztucznej trawy, plażowe boiska do Beach Tenisa i Beach Soccera oraz domek klubowy z barem sportowym i strefa wypoczynku na pole golfowe.

Na terenie gminy turyści mogą korzystać między innymi z trzech oznakowanych szlaków turystycznych:

- 1) trasa czerwona: Nowy Kisielin – Droszków – Zabór – Milsko
- 2) trasa niebieska: Zielona Góra (schronisko PTMS) - Amfiteatr Zielonogórski - Góra Wilkanowska - Ochla - Kiełpin - Zatonie - Niedoradz - Otyń - Bobrowniki - Milsko - Zabór - Przytok - Zielona Góra
- 3) trasa: Zielona Góra- Nowy Kisielin - Łaz - Zabór

Są to szlaki piesze choć w większości nadają się również do pokonania rowerem.

Jedną z podstaw rozwoju turystyki na danym obszarze jest lokalna baza noclegowo-gastronomiczna. W roku 2021 turyści mogli skorzystać z noclegów w 11 obiektach świadczących takie usługi na terenie gminy. Obiekty posiadają do dyspozycji łącznie 175 miejsc noclegowych, w których świadczą usługi przez cały rok lub sezonowo. Wykaz obiektów świadczących usługi hotelarskie znajduje się na stronie internetowej gminy.

13. Ochrona zdrowia

Podstawową opiekę zdrowotną od 2000r. na terenie gminy prowadzi Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Praktyka Lekarza Rodzinnego Tadeusz Kiwka.

Rok 2021 był dla służby zdrowia specyficzny gdyż panowała Pandemia Covid -19 i większości roku obowiązywał w przychodniach reżim sanitarny. Pod koniec 2020r zaborskiej przychodni udało się uzyskać zgodę Ministra Zdrowia i Narodowego Funduszu Zdrowia na prowadzenie populacyjnych szczepień na Covid -19. Działania ruszyły od lutego 2021, jako zaangażowana część POZ, rozpoczęto dobrowolnie - trudne i czasochłonne zadanie szczepienia w Narodowym Programie Szczepień na COVID-19 w Ośrodku w Zaborze i w fili w Drzonkowie.

W 2021r w ośrodku w Zaborze zaszczepiono 1185 pacjentów pierwszą dawką na Covid, 1260 pacjentów drugą dawką oraz 268 pacjentów trzecią dawką. Zamówiono dosyć dużo szczepionek na COVID w Rządowym Centrum Rezerw Strategicznych i wykonywano te szczepienia fachowo i sprawnie, ponieważ osiągnięto jeden z najkrótszych okresów

oczekiwania w kolejce na szczepienie w naszej części województwa. Do przychodni zgłosiło się na szczepienie dużo pacjentów z sąsiednich gmin, powiatów, a nawet z innych województw - np. kilku pacjentów z Podhala czy kilku z Pomorza. Dużo pacjentów z Gminy Zabór zaszczepiło się również w filii w Drzonkowie.

W 2021r do Przychodni w Zaborze zapisało się 22 nowych pacjentów, a wypisało się lub zmarło 28 pacjentów. Na koniec 2021r. Liczba zapisanych pacjentów wynosiła 1956 osoby

W 2021. w Praktyce Lekarza Rodzinnego w Zaborze pracował 1 specjalista medycyny rodzinnej oraz jako konsultant lekarz Pediatria. Dodatkowo pracował też lekarz po studiach. Warto zauważyć, że przy takim niedoborze lekarzy w kraju w Przychodni pracuje aż 3 lekarzy. Wiąże się jednak z dużymi kosztami zatrudnienia lekarzy i biorąc pod uwagę koszty funkcjonowania Przychodni (czynsz dla Gminy, koszty opału, mediów, pensja dla palacza) stanowi to bardzo duże obciążenia finansowe. Dlatego stosownym rozwiązaniem byłaby wymiana ogrzewania węglowego w Przychodni na gazowe. Dzięki temu może udałoby się utrzymać zatrudnionych lekarzy, a część zaoszczędzonych środków z likwidacji stanowiska palacza przeznaczyć na badania profilaktyczne.

W Ośrodku Zdrowia w Zaborze i w filii w Drzonkowie pracowały do tej pory 2 pielęgniarki na pełnym etacie i 3 na częściowe umowy zlecenia, w tym pielęgniarki środowiskowo-rodzinne oraz medycyny szkolnej. Od 2021r udało się zatrudnić dodatkowo 1 pielęgniarkę na cały etat na umowę o pracę - więc teraz zatrudnione są 3 pielęgniarki na pełny etat i 2 na częściowe umowy zlecenia. Pozwoli to lepiej zabezpieczyć opiekę dla pacjentów w Przychodni, gdy jedna z pielęgniarek jest w szkole lub w terenie czy na urlopie, zwolnieniu albo w filii w Drzonkowie.

W 2021r zaszczepiono 198 osób spośród dzieci i młodzieży na różne obowiązkowe szczepienia. Spośród dorosłych i dzieci w 2021r zaszczepiono 119 osób na szczepienia zalecane.

W 2021 roku w Przychodni wykonano ok.1335 różnych analiz krwi, analiz moczu u ok 330 osób. Przychodnia posiada też 2 podwykonawców na badania obrazowe - Rtg i USG Medkol i Zakład Verus. W roku 2021 wykonano 322 różnych badań obrazowych dla 270 osób.

W Gminie Zabór istnieje duże zapotrzebowanie na Gabinet Rehabilitacji i Fizykoterapii w ramach ubezpieczenia. Przy współpracy Samorządu z NFZ oraz pozyskaniu funduszy i lokalu, byłyby szanse na uruchomienie takiej formy pomocy potrzebującym pacjentom.

W związku z trwającym stanem epidemicznym spowodowanym Koronawirusem COVID-19, w roku 2021 Gmina w celu ochrony ludności oraz pracowników urzędu i zmniejszenia narażenia na kontakt z wirusem poniosła koszty w kwocie 6 985,83 zł , którą przeznaczyła na środki ochrony osobistej, płyny do dezynfekcji, maseczki oraz osłony na biurka.

14. Bezpieczeństwo publiczne

Za bezpieczeństwo publiczne na terenie Gminy Zabór w największym stopniu odpowiada Policja. W strukturach Komendy Miejskiej Policji w Zielonej Górze służbę na terenie Gminy Zabór pełni dwoje funkcjonariuszy. Wyznaczone rejony patrołowania obejmują:

- 1) dzielnica nr 37 - Łaz, Mielno, Milsko, Proczki, Przytoczki, Rajewo, Tarnawa, Wieloblota, Zabór
- 2) dzielnica nr 38 - Czarna, Dąbrowa, Droszków, Przytok.

W 2021 roku na terenie gminy Zabór objętej działaniem Komendy Miejskiej Policji w Zielonej Górze przeprowadzono 557 interwencji, z czego 60 to interwencje domowe, co stanowi 51 interwencji więcej ogółem niż w 2020 roku i więcej o 14 interwencji domowych. Najbardziej zagrożone miejsca na terenie gminy w roku 2021 przedstawia tabela Nr 27.

Tabela 27. Najbardziej zagrożone miejsca na terenie gminy w roku 2021

L.p.	Miejscowość	Rejon	Zdarzenie
1	Zabór	przy przystanku PKS oraz pobliskich sklepów	zakłócenia porządku publicznego, spożywanie alkoholu w miejscu niedozwolonym
		Scena w centrum Zaboru	gromadzenie się osób spożywających alkohol w miejscu niedozwolonym
2	Droszków	Rejon skweru przy ul. Dębowej	zakłócenie porządku publicznego, spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych,
3	Przytok	Okolice sklepu „Lewiatan	zakłócenie porządku publicznego, zaśmiecanie, spożywanie alkoholu w rejonie sklepu
4	Milsko ,Łaz	Rejon sklepów	spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych – zagrożenia występujące okresowo (w szczególności w okresie wiosenno-letnim).

Na terenie gminy Zabór znajdują się także akweny wodne m. in. Jezioro Liwno w Zaborze, jezioro w Droszkowie, „dzikie“ kąpielisko w Tarnawie, „Wapnianki“ stąd w sezonie letnim w powyższe miejsca kierowane są służby prewencyjne, w celu kontroli w/w miejsc, co pozwala na zwiększenie poczucia bezpieczeństwa społeczeństwa oraz zapobieżenie ewentualnym zdarzeniom kryminalnym bądź niebezpiecznym wypadkom np. utonięciom.

W 2021 roku na terenie gminy Zabór stwierdzono 63 czyny przestępcze. Z przeprowadzonej analizy wynika, że jest to spadek w porównaniu do roku 2020 o 8 przestępstw.

Wskazana ilość przestępstw wyczerpuje znamiona przestępstw skodyfikowanych w kodeksie karnym, jako m.in. przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, mieniu i w nieznacznej ilości przeciwko rodzinie, a także innych ustaw szczególnych.

Ilość stwierdzonych przestępstw w siedmiu głównych kategoriach, wynosi 31, co stanowi wzrost o 2 przestępstwa w stosunku do 2020 roku. Dokonując analizy zdarzeń zaistniałych na terenie poszczególnych sołectw w roku 2020 oraz roku 2021, uzyskano dane obrazujące geografie przestępczości w siedmiu głównych kategoriach przestępstw, które przedstawia tabela nr 28.

Tabela 28. Przestępstwa na terenie Gminy Zabór w siedmiu kategoriach.

I.p.	Wyszczególnienie	Rok 2020	ROK 2021	WROST /SPADEK
1	Kradzież	14	13	-1
2	Kradzież z włamaniem	10	11	+1
3	Uszkodzenie mienia	4	1	-1
4	Bójki, pobicia	0	2	+2
5	Rozbój	0	1	+1
6	Uszkodzenie ciała	3	1	-2
7	Kradzież pojazdu	0	0	0

Jeśli chodzi o liczbę wypadków drogowych stwierdzonych na terenie powiatu zielonogórskiego nastąpił spadek ze 105 w 2020 roku do 100 w roku 2021. Liczba ofiar śmiertelnych wypadków drogowych na drogach powiatu zielonogórskiego wzrosła od 2020r. o 2 osoby natomiast liczba osób rannych o 18. Zdarzenia drogowe przedstawia tabela nr 29.

Tabela 29. Zdarzenia drogowe na terenie Gminy Zabór w 2021r.

Wypadki			Zabici			Ranni			Zdarzenia		
2021	2020	Spadek /wzrost	2021	2020	Spadek /wzrost	2021	2020	Spadek /wzrost	2021	2020	Spadek /wzrost
4	2	+2	1	1	=	3	1	+2	38	26	+12

14. Ochrona Przeciwpożarowa

W roku 2021 zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej na terenie Gminy Zabór realizowane były głównie przez jednostkę OSP w Zaborze oraz wspomagane przez Państwową Straż Pożarną w Zielonej Górze. W roku 2021 na terenie Gminy Zabór powstała druga jednostka ochotniczej Straży Pożarnej - OSP Łaz, która prowadziła działania prewencyjne oraz działania mające na celu pozyskanie środków finansowych na funkcjonowanie jednostki.

W roku 2021 Ochotnicza Straż Pożarna w Zaborze wzięła udział w 48 działaniach ratowniczych na terenie Gminy, na które składało się: 15 pożarów, 30 zdarzeń miejscowych i 3 fałszywe alarmy. Ponadto w minionym roku OSP wsparła Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy. Jednostka brała udział w obchodach Dnia Dziecka w miejscowości Przytok oraz Milsko, zabezpieczała uroczystość Bożego Ciała, Mistrzostwa w kolarstwie szosowym "Lubuskie warte zachodu", a także Półmaraton w Przytoku. OSP brało także udział w odpusie we wsi Przytok i w pikniku charytatywnym na rzecz chorej Ewy oraz zabezpieczała obchody Święta Województwa Lubuskiego w Zaborze.

Liczba ratowników biorących czynny udział w akcjach to 24 osoby w tym 2 kobiety. Strażacy OSP Zabór posiadają podstawowe szkolenia niezbędne do udziału w akcjach ratowniczych ale cały czas podnoszą swoje kwalifikacje poprzez wszelakiego rodzaju szkolenia.

W 2021 roku ze środków budżetu gminy i środków uzyskanych w ramach realizowanych projektów jednostka OSP pozyskała: umundurowanie strażackie, akcesoria ochrony osobistej oraz doposażyła wygrany w roku poprzednim pojazd ratowniczo – gaśniczy. W roku 2021 Gmina Zabór poniosła wydatki na funkcjonowanie Ochotniczych Straży Pożarnych w łącznej wysokości 99 518,54 zł.

15. Aktywność obywatelska

Gmina Zabór nie posiada instytucji, której zadaniem byłoby wychodzenie do mieszkańców z różnymi pomysłami i inicjowanie przedsięwzięć służących lokalnej społeczności. Od wielu lat działaniem tym w gminie zajmują się organizacje pozarządowe oraz jednostki pomocnicze. W roku 2021 krąg organizacji funkcjonujących na terenie gminy poszerzył się o 2 organizację Ochotniczą Straż Pożarną w Łazie oraz Stowarzyszenie Pasja w Drewnie. Łącznie na terenie gminy istnieje 30 organizacji pozarządowych, które skupiają około 1000 członków. Organizacje prowadzą szeroką działalność m. in. w zakresie upowszechnienia kultury fizycznej i sportu, ekologii i ochrony zwierząt, edukacji oświaty i wychowania, profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi, osób w wieku emerytalnym, osób niepełnosprawnych.

16. Zakończenie

Przygotowany dla Państwa „Raport o stanie Gminy Zabór za rok 2021” jest opisem stanu faktycznego Gminy. Myślę że w trakcie debaty, która się odbędzie podczas sesji Rady Gminy Zabór, wyjaśnione zostaną kwestie niezrozumiałe lub nieujęte w Raporcie, czy niejasno opisane. Będę Państwu wdzięczny za wszelkie uwagi i sugestie. Chciałbym, aby ta dyskusja przyczyniła się do jeszcze lepszego funkcjonowania naszego samorządu w przyszłości i stała się atrakcyjnym miejscem dla potencjalnych inwestorów współdecydujących o rozwoju naszej gminy. Gmina Zabór jest dla wszystkich mieszkańców i każdy z nas ma prawo do rzetelnej informacji o jej stanie.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców, w roku 2021 w gminie podejmowano wiele przedsięwzięć w celu poprawy warunków ich życia. Napotymano przy tym na trudności, wynikające głównie z trwającej pandemii COVID 19. Głównie przy wyłanianiu wykonawców na realizację założonych zadań inwestycyjnych, co skutkowało przesunięciem terminów realizacji zadań. Jednakże pomimo tych trudności udało się zrealizować większość zaplanowanych przedsięwzięć, z których największe występowały w dziale transportu i łączności związane z budową, przebudową i modernizacją gminnych dróg.

Na terenie gminy Zabór dzieje się wiele, aby być na bieżąco, zachęcam do czytania naszego kwartalnika „PLOTOLAMACZ”, odwiedzania strony internetowej prowadzonej przez Urząd Gminy Zabór www.gminazabor.pl <http://bip.wrota.lubuskie.pl/ugzabor/>, a także śledzenia naszego profilu na facebooku. Staramy się na bieżąco informować o sprawach dotyczących naszej gminy i docierać do Państwa za pośrednictwem sieci Internetowej, systemu SMS oraz darmowej aplikacji „Moja Okolica” na telefony android i iphone.

Wyzwania Gminy Zabór są duże, ale również oczekiwania mieszkańców są coraz większe. W sposób strategiczny i przemyślany dążymy do ich realizacji, starając się jednocześnie pamiętać o utrzymaniu urokliwego, wiejskiego charakteru naszej Gminy.